

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petlitrska (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 h
za trikrat 9 h
za več kot trikrat . . . 8 h

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravnishvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Vodna moč — zaklad naše dežele.

Dvomljivo slavo »siromašnosti« uži-va dežela kranjska pri svojih sosedih. Toda siromašna ni, pač pa gospodarsko zanemarjena.

Dve neprecenljivi gospodarski sili ima naša domovina. Prvi zaklad je inteligenca in podjetni duh našega ljudstva. Velevažni so pa tudi prirodni naši zakladi, katere vse premalo poznamo in uvažujemo. Tisti, kdor bode spravil v harmonično zvezo ta dva gospodarska faktorja, bode naši deželi pravi odrešenik.

Med naše prirodne zaklade spada v prvi vrsti voda in njena moč. V naših hribovih šumijo neštivilni potoki, po dolinah se valijo močne reke; ni dosti takih krajev v Evropi. Vodna sila je imela od pamtikeva velik narodnogospodarski pomen. Mala obrt in velika industrija slo-nita na njej. Zgodovina vodnih sil je bila do najnovejšega časa zelo enostavna. Še le v pretečenem stoletju je pridobila z iz-najdbo turbin in drugih mehaničnih stro-jev nekoliko večjo važnost. Odkar se pa je v zadnjih desetletjih razvijala elek-trika, in stopila v zvezo z vodno močjo, dela uporaba vodne moči nepričakovano velikanske korake. Vodno gospo-darstvo je postalo dandanes eno naj-važnejših gospodarskih vprašanj in v vseh kulturnih državah mu posvetijo največjo pozornost. Mi hočemo, da naša dežela stopi v kulturni napredek in zaradi tega je čas, da se vpraša, kako stoji te razmere pri nas. Vodne sile v velikem številu iz-rabljajo pri nas mlinarji in žagarji. Vse naprave so večinoma starikave, le tu in tam se vrti kaka turbina. Na večino teh podjetij bi lahko obesili kot grb — »staro kopito«. Ne moremo pa tajiti, da, ako pre-stopimo prag takih malih podjetnikov, naj-demo pod nizko, siromašno streho inteli-gentnega moža, ki ljubi svojo ropotijo čez vse, ki je takorekoč z dušo prirašen na njo, in semtertja se mu tudi posreči, da izumi kako novo napravo, seveda je na-vadno iz — lesa! V teh ljudeh, ki žive ob šumeči vodi, tiči marsikak talent, ki bi se okrepil in povzdignil, ako bi se ga podučilo in podpiralo. Večje vodne sile

izkorišča pri nas velika industrija, od ka-tere je jako malo v naših rokah. Vobče se pa mora reči, da se javnost jako malo za-veda in tudi premalo briga za te gospo-darske zaklade.

Napočil je pa čas, ko se moramo pre-buditi iz gospodarskega spanja, in dolž-nost odločilnih krogov v deželi je, da od-pira našemu ljudstvu pot za pravilno vodno gospodarstvo. Izraba vodnih moči in vodno gospodarstvo, to nista ista pojma. O vodnem gospodarstvu sme-mo govoriti le takrat, ako se spravijo v to stroko gotova načela in ako tudi javni fak-torji postopajo z gotovimi nameni in z jas-nimi načrti. Tudi pri nas na Kranjskem ne bomo doživeli čudežev, da bi se brez gotove in premišljene podlage prišlo do pravičnega vodnega gospodarstva. Tudi mi bomo morali iti od stopnje do stop-nje in uporabljati bomo morali ono pre-vidnost, brez katere ni uspeha. Bistra vo-da, ki se peni čez jezove in odskakuje v milijonih blestečih dijamantov, ima že sa-ma na sebi za vsakega neko čudno pri-vlačno moč. Za tistega pa, ki se je začel pečati z gospodarskimi zakladi, kateri se dajo dvigati iz vodne sile, postane vodna podjetnost naravnost magnet. Tu pa je treba previdnosti, ker v vodi plava še vedno sirena, ki potegne v globino ti-stega, kdor ne drži v rokah krepko vesla. Tudi v našem ljudstvu se je v novejšem času začela probujati hvalevredna pod-jetnost za vodne naprave. Kakor povsod, treba je tudi v tej stroki poduka in kaži-pota, ako hočemo, da se naše ljudstvo po-prime tudi takih podjetij. Vprašali nas bo-dete torej, kaj naj se stori? Odgovor je kratek: Storit moramo vsaj vse, kar sto-rijo drugod v povzdigo vodne uporabe, storit moramo in moremo znabiti še več.

Vodna moč se smatra dosedaj kot re-gal — t. j. kot državna last. Država po-deli dotičniku, ki jo hoče uporabiti, konce-sijo. Dežela nima pri teh podelitvah no-bene besede, akoravno ji pri nas v Av-striji pripade večinoma vodno zakonodaj-stvo. Priznati pa mora vsakdo, da je de-žela na uporabi vodnih moči veliko bolj interesirana kakor država, ker njeno blagostanje in njen napre-dek je v prvi vrsti odvisen od pravičnega vodnega gospo-darstva. V tem oziru nastanejo pojmi po različnih kronovinah avstrijskih vedno bolj jasni in vedno bolj ostri. Tudi pri nas

na Kranjskem moramo vodne zaklade pri-poročati v posebno varstvo deželni upra-vi. Z veseljem moramo torej pozdraviti, da se je novi deželni odbor začel zanimati za to velevažno vprašanje. Deželni odbor je v tem oziru storil prvi odločilni korak, ko je odredil, da se ima napraviti vodni kataster, t. j. zaznamek vseh porabljenih in neporabljenih vodnih moči na Kranj-skem. To je prva in neobhodno potrebna podlaga zdravemu in solidnemu napred-ku. Seveda je priporočati, da se pri na-pravi tega katastra ne postopa preveč po-drobno. Država sama izdeluje vodni kata-ster, ne pride pa naprej, ker se spušča v podrobnosti. Ta kataster naj bi dal v prvi vrsti le nekaj površen pregled o naših vodnih zakladih, nekaj kažipot, kje se vodne moči nahajajo in kje se je treba spuščati pozneje v bolj natančno preiska-vo in tehnične poizvedbe. Ko bode ta ka-tastralni pregled v rokah deželne uprave, potem bomo vsaj vedeli, kam nam je treba obračati našo pozornost in kje je treba probujati podjetnost ljudstva. Ni se nam treba bati, da bi ostali pri teh naših prizadevanjih osamljeni. Ljudstvo samo na Kranjskem, ki ima naravni nagon po podjetnosti, nam bo prišlo na pomoč in nas bo podpiralo s projekti. To je na Kranjskem stara izkušnja; treba je le priti v pravo strujo, in stvar gre sama naprej. Ako pa hočemo ineti ljudstvo za zavez-nika, ga je treba podučevati, in na-še ljudstvo naravnost hrepeni po poduku ter je hvaležno za vsako drobtino.

Tudi tukaj najdemo že odprta pota, dežela kranjska bode namreč ustanovila morebiti že to leto potrebni obrtno-pospeševalni urad, ki se bode imel pečati s tem, da obrtnike podučuje in dviga na višjo stopinjo.

V neki sosedni deželi so prišli na do-bro misel, prirediti posebne podučne tečaje za vodne obrtnike in in-teresente. Tak tečaj bode imel pri nas najboljši uspeh, ako se praktično os-nuje. Nasledek tega tečaja bode gotovo, da bode obrtnopospesovalni urad izprevi-del potrebo izdati kratko in praktično po-učno knjigo o vodnih napravah in načelih vodne tehnike. S tem pa smo dali našemu malemu podjetniku orodje in orožje v ro-ke, da si bo sam priril pot do napredka. Iz malega podjetnika bode postal pa s ča-som velik in marsikateri sin bornega mli-

narja ali žagarja bode s časom mal indu-strijalec.

Toda tudi iz socialnega stališča bode treba skrbeti, da se občine in zadruga za-nimajo za vodna podjetja. V tem oziru se nam odpira vsled uporabe elektrike po-polnoma novo obzorje. Dandanes je že z majhnimi stroški mogoče marsikatero vodno moč, ki tiči zakrita v nepristopnem hribu potom električne žice prenašati v vasi. Tega pri nas ljudstvo ne pozna. Manjkajo mu najpotrebnejši pojmi in za-radi tega se v taka podjetja ne spušča, akoravno mu leže pravzaprav pred no-som. S tem pridemo na socialni pomen uporabe vodne sile.

Naj se tudi eden ali drugi muza, ko hočemo govoriti o socializiranju vodnih sil, vendar leži v tem dosti resnice in dru-ge države se že resno pečajo s tem vprašanjem. V Švici, ki je najbolj razvita v tem oziru, se že leta in leta pletejo raz-prave, kako naj bi položila deželna upra-va svojo roko na vse vodne moči. Vedno bolj prihaja na površje mnenje, da so vod-ne moči ljudska last in namenjene pripo-moči ljudstvu do razvoja. V ta tir se je podalo sedaj vodno zakonodajstvo švicar-ske republike. Dosedaj se je posrečilo to misel le deloma ugotoviti. Dve taki pod-jetji sta vodni napravi v La Dernier in Montcherand, ki proizvajata skupaj ogromno vodno moč 6000 konjskih sil. Ti napravi preskrbujeata 92.000 prebivalcem v 212 občinah moč in luč. Ker posamezne občine niso bile dovolj bogate financirati tako ogromno podjetje, se je lotila pod-jetja posebna družba, ki pa je dobila de-želno podporo. Obenem si je dežela pri-držala pravico kupiti to napravo. Švica nima premoga, vendar stoji na jako ugled-ni stopinji narodnega gospodarstva, obrti in industrije. Vse to sloni na vodni moči. Švica ima danes največje in najbolj in-teresantne vodne naprave. Tudi na Angleškem se je misel, razdeliti vodno moč na malo obrt, udomačila. Tam so postala da-nes tovarniška mesta tako velikanska, da tam ljudstvo nima več človeku primerne-ga bivanja. Zaradi tega se pečajo z načr-tom, da bi potom električnih žic iz teh sre-dišč razdelili moč v raztresene hiše de-lavcev na deželi, ker bodo zamogli ti ve-liko ceneje in veliko ugodnejše izvrševati svoj poklic. V Nemčiji ima velika indu-strija prvo besedo, akoravno tam vodne sile niso ugodne. Tam si morajo pomagati

LISTEK.

Nezgoda dljaka Vekoslava.

Humoreska. Iv. Balogh.

Bil je vroč junijski popoldan. Solnce je pripekalo doli iz višin, trava na polju je rumenela, zemlja vsa razpokana koprnela po dežju. Pa ni hotel priti. Ubog je bil delavec na polju v taki vročini, truden popotnik na cesti.

Iz Dunaja se je vračal dijak Vekoslav na svoj dom. Bilo je prvo leto, katero je srečno dokončal na visokih šolah, in z ne-kim ponosom, da ni zapravil leta, kakor drugi njegovi tovariši, se je vračal domov k svoji ljubi materi. Ivljenje v velikem mestu si je popreje predstavljal popolno drugače, dokler se ni z lastnimi očmi in z bridko skušnjo sam prepričal in spo-znal, da človek v velikem mestu toliko velja, kolikor plača. Ko je dovršil srednje šole in napravil zrelostni izpit, tedaj je mislil, da je ves svet njegov, sedaj je pa spoznal, da pravzaprav nič ni, da se nje-govo življenje šele začena. S ponosom je vedno popreje gledal v bodočnost, kdaj pride tisti srečni čas, da se bo lahko pred-stavljati kot svoboden visokošolec, a zdaj je prišel do prepričanja, da med tisočermi

eden nič ne velja. Koliko razočaranje! Sicer je njegova blaga mati želela, da bi — njen Lojze — postal kaj družega, pa ker ji je bil tolikokrat zatrdjeval, da ga veseli le zdravilstvo, tedaj je odnehala, tembolj ker je imela za njim še troje mlajših, krep-kih, nadarjenih sinov.

Torej — Vekoslav se je vračal do-mov, vesel da je zapustil velikomestni prah, da bo odslej brez skrbi užival sveži zrak in gledal domače, znane, odkrite obraze.

Vekoslav je stopil iz vlaka. Svojo prt-ljago je ukazal poslati za seboj, sam je vzel le ročni kovčeg z nekoliko perilom. Od postaje pa do njegovega doma je pičlo uro hoda. Domov ni pisal natančno kdaj da pride, deloma ker ni vedel, če se po-toma še kje kaj ne zamudi, deloma ker je hotel svojo ljubo mamico nekoliko prese-netiti. Na kolodvoru je čakalo tudi nekaj hlapcev z navadnimi vozovi; Vekoslav bi se lahko peljal domov, ko bi se hotel, pa prvič ni bil noben voz zani, in drugič, hotel je iti peš saj je bila voznja že itak dolga in na navadnem vozu za prtljago tresti se tudi ni prijetno. Tako jo je torej Vekoslav udaril peš domov.

Sam je šel po poti cel čas, nobenega tovariša ni bilo. Sai je bil pa tudi že dru-ščine iz velikega mesta sit in želel si je pokoja.

Cesta je bila prašna, vročina neznos-

na. Bilo je kakor pred nevihto, a na ob-zorju ga ni bilo oblaka, nebo jasno in čisto, solnce pa peklo z vso svojo močjo. Veko-slav je bil kmalu ves prašan in potan. Pot mu je lil curkoma s čela. Kaj storiti? Te-daj mu pride dobra, tolažilna misel v glavo. Na sredini pota do doma je v bližini poleg glavne ceste malo jezerce, tam se bom spočil, skopal, osnažil, saj sem od dolge železniške vožnje že itak ves črn in umazan — to je bila misel v glavi dja-ka Vekoslava. Kako svež in krepak bo stopil pred oči svoje matere!

Pot do jezera ni bila dolga. Sploh imena jezerce ni zaslužila ta voda ki se je zbirala skupaj na onem kraju, predno se je ondotna vodica poizgubila v podzemeljskih prostorih. Vode je bilo pa v njem vedno dovolj. Vekoslav je prišel srečno do jezera. Kako se ga je zveselil! Spo-minjal se je srečnih dni, ko je z otroci iz domače vasi vsak dan kobacal po tej luži, spominjal se, kako je v poznejših letih kot višjegimnazijec se sprehal ob njego-vem obrežju vsak večer ter tožil svoje bolečine bledi luni, ki je na svitli vodni gladini kazala ves svoj obraz, zdaj pa se je smejal svojim otroškim sanjarijam.

V jezercu ni bilo vsled suše veliko vode, a toliko je je že bilo, da bi se Veko-slav lahko pošteno skopal. To je bilo zanj tolažljivo. Ni imel sicer seboj plavalnih hlačic, mesto njih je vzel iz kovčega svojo

brisalko. Sicer je pa Vekoslav upal, da v tem času k jezeru itak nikdo ne bo prišel.

Ah, kako dobro je delo Vekoslavu sredi vode! Boljše se mu je zdelo, kakor najboljša kopel v mestu. Tukaj je bil sredi proste narave, lahno je pihal veter, solnce pa gorelo gori na širokem obzorju. Tega užitka bi ne bil dal za nobeno drugo ve-likomestno zabavo. Vse je bilo tiho krog njega. Kar naenkrat pa zasliši Vekoslav šum med drevmi na oni strani, kjer se je on slekel. Vekoslav se ozre in ob grmovju zapazi človeka. Čudno se mu je zdelo, imel je ravno tako obleko, kakor on. Na glavi je imel bel Panama-slammnik, za vratom rdečo svitlo kravato, suknjič in hlače — vse kakor on. Celo palica je bila nje-govi podobna. Samo obraz je bil grd, star, zaraščen. Vekoslav je začudeno gledal, se skoro prestrašil. V prvem hipu sam ni vedel, kaj to pomeni. A strašna slutnja se ga je polastila. Zaklical je pogumno sedeč sredi vode: »Kaj hočete?« Nobenega od-govora. Glas njegov je zadonel, tuje pa se je priklonil in se na glas zakrohotal. To je Vekoslava vznemirilo. Vzel si je po-guma, vstal in hotel iti iz vode k bregu. Tuje se je okrenil, še enkrat se zakrohotal in stekel gori proti hribu. Vekoslav pride do mesta, kjer je shranil svojo oble-ko. Kaj vidi? Poleg praznega kovčeka vidi raztrgane hlače, umazano srajco, za-šito suknjo, telovnika sploh ni bilo in pa

največ z napravo velikih nabiralnikov (Talsperre).

Sedaj pridemo na našo ljubo Avstrijo. Avstrija stoji, kakor rečeno, na stališču, da je vodna moč državna last. Koncesije se oddajajo posameznim industrialcem in podjetnikom, kaj se pa pozneje zgodi, je to skrb dotičnikov. Naravno je tudi, da velika država ne more imeti pregleda in natančnega razumevanja za razvoj vodnih sil v posameznih kronovinah in da se v podrobnosti ne more spuščati. Socialne vodne politike država pri nas ne more lahko tirati. Vsekako je hvalevredno, in na to stališče se moramo postaviti tudi mi, da se tudi veliki industriji da možnost razvijati se. Ne sme se pa pozabiti, da ima tudi ljudstvo pravice do vodnih zakladov.

Toda tudi pri nas v Avstriji dobiva vodno vprašanje značaj perečega vprašanja. Pri nas so se tudi začeli že gibanja posameznih industrialcev in tudi deželni odbori, vsaj se potegujejo za napredek in preosnovno vodnega gospodarstva. Ravno te dni imamo v Solnogradu veliko zborovanje vseh avstrijskih vodnih interesentov, na katerem se razpravljajo vodna gospodarska vprašanja.

Najnovejšje je to, da se pri nas železniško ministrstvo interesira za velike vodne moči, ker hoče železnice, kakor se reče, elektrificirati. Temu se pa protivi za sedaj vojno ministrstvo, ker je električni obrat na železnicah za slučaj vojske veliko manj zanesljiv, nego obrat z lokomotivo. Lokomotive ni lahko napasti, pač pa sta jez vodne naprave in žica, ki se razteguje po železniških progah, predmeta, ki se lahko poškodujeta, kar je za časa vojne nevarno.

Ni tukaj na mestu, da bi danes vso to vodno politiko razpravljali, pač pa ni dvoma, da se bode morala tudi naša dežela interesirati za te deloma precej zmedene razmere. Velika naloga čaka tukaj našo deželno upravo in, kakor smo poučeni, bode novi deželni odbor v tem oziru tudi storil svojo polno dolžnost, kar zamoremo z velikim zadoščenjem pozdravljati. Naša prihodnost leži deloma v industriji, v veliko večji meri pa še v obrti. Oboje se mora podpirati, toda pozabiti ne smemo tudi tiste osebe, katere imenuje Nemec »der kleine Mann«, ki je povsod, posebno pri nas, stebler gospodarstva. Polje, na katero se bode moralo pri vodnih napravah podati naše deželno gospodarstvo, je silno težavno in odgovorno, vendar nas mora vzpodbujati prepričanje, da naša dežela kakor malokatera razpolaga v tem oziru z dvema faktorjema, t. j. z izvanredno inteligentnim narodom in z bogato prirodno silo.

Previdno bode treba orati in dobro sejati, v klasje bode šla stvar potem sama ob sebi.

Drama na severnih vodah.

»In videl sem velikana, ki je imel glavo zlato, prsi srebne, truplo železno, noge pa so bile lončene ...«

(Daniel.)

Anglija!

Koliko ponosnih čutov vzbudiš v domačinu, koliko občudovanja pri tujih narodih za tvoje žilavo in jekleno saško-normansko ljudstvo, koliko onemoglega srda v podjarmiljenih, ki ustvarjajo tvoje

neizmerno bogastvo!

In ti se mar že podiraš, že litiš nasproti usodi Rima, svoje prednice, se bližajš za propadu?

Da! Ni več moč dvomiti; Albion se maje.

Pretekli teden je izjavil v zbornici poslancev prvi lord admiralitete, Mac Kenna, da Anglija ne bo več mogla vzdržati takozvanega standarda dveh sil, to je, ne bo mogla več dolgo vzdrževati svojega brodovja na taki višini, da bi presegalo po številu brodovji dveh sosednjih veselil.

Zgodovinska izjava; veliko tragike je v njej ...

In zato se ni čuditi, da je vsa angleška javnost te dni tako silno razburjena, da se resno razpravlja o možnosti nemške invazije, ne samo po morju, ampak celo po zraku.

To so seveda pretiravanja, izvirajo pa iz nezmotnega instinkta, iz slutnje, da je izjava Mac Kennova začetek konca angleškega pomorskega vsegospodstva. Poglejmo zgodovino!

1588. uniči Anglija za vlade »deviške kraljice« špansko armado, 1600. ustanovi Drake in Raleigh vzhodnoindijsko kompanijo, 1651. izda Cromwell proti Holanški takozvano navigacijsko postavo, glasom katere se angleška pristanišča za holanške ladje zapro, in kmalu potem zadá angleško brodovje holanškemu smrtni udarec. Preostane Francija. Priliko, da jo stré, dobi Anglija v dobi Napoleonovi. Anglija kuje zveze in entente na kontinentu proti Franciji, Nelson pa uniči pri Abukiru in Trafalgarju francosko brodovje. Anglija je s svojimi 900 bojnimi ladjami kraljica morja. Morje in kolonije pa so podlaga za angleško svetovno trgovinstvo. Anglija je postala liferant za cel svet, izvor vse industrije.

In danes?

Danes si delita gospodstvo nad Tihim Oceanom Japonska in Severoameriške Združene države, v sredozemskem ima Italija močno brodovje, Avstrija pa si ga ustvarja — v par letih imamo tudi mi že saj tri dvajsetisočtonke — v severnih vodah pa se pravkar odigrava usodna drama: mlada, po Sedanu ojačena Nemčija se od dne do dne bolj bliža na morju Angliji in nemške »Dreadnought« utegnejo v doglednem času dohiteti število angleških.

Boj Anglije z Nemčijo je boj obupan. Nemško trgovinsko brodovje se je v zadnjih deset letih pomnožilo za 98 %, severoameriško za 78 %, a angleško samo za — 38 %! Da se vzdrži na višini, mora Anglija vzdržati brodovje, za katerega je letni proračun v zadnjih 11 letih narasel od 487 na 659.000.000 M, za celotno vojsko pa od 897 na 1.219.000.000 M na leto, tako da pride na posameznika 27-53 M. dočim plača n. pr. v Avstriji vsak posameznik za armado in brodovje 8-32 M. Ker so pa razmere v Egiptu in Indiji od dne do dne opasnejše, pa mora Anglija skrbeti, da armado na kopnem še bolj pomnoži.

Ta gigantski boj med državo, ki ima prihodnost, in državo, ki srka, kar še ima, iz preteklosti, občuti vsa Evropa. Kar morda ne zmore več angleška sila, to nadomešča angleška diplomacija, ki je najdoslednejša na svetu. Nek slovenski list je te dni pisal o slovanoljubnosti Anglije. Kako malo jo pozna, kdor tako piše. Anglija ni ne slovanoljubna, ne slovanofobna,

ljubezni sploh ni v angleškem političnem slovarju. Anglija pozna le svojo korist, predvsem pa ji je za Srednjo Indijo. Vrag vzemi vse Slovane, ako so na potu tem ciljem, Bog jih poživi tisočkrat, ako morejo Albionu koristiti! Zdaj sta Rusija in Francija Angliji vdinjeni. Dobička bo imela od tega edinole Anglija, ako ga bo sploh kaj. Pri Čušimi so japonski topovi z angleškim denarjem Rusijo potisnili iz Daljnega Vzhoda, zdaj pa se je Rusija sama zavezala, da pusti še bližji vzhod, Indijo in Afganistan. S Perzijo je Anglija Rusijo omamila, zdaj jo pa potiska na galjsko in poznanjsko mejo ter na Balkan. Če pride do vojske, bo trpela ali Nemčija — in to bo Angliji silno prav — ali pa Rusija, in to Angliji ne bo nič menj všeč ...

Tak je Albion!

Prišel pa bo čas obračuna. Najprej med Anglijo in Nemčijo. Potem pa imata velik račun med seboj Avstrija in Rusija, največji slovanski državi na svetu. Mo-goče, da se ta račun poravnava mirno — z avstrijsko-rusko entento proti Angliji, ali pa proti Nemčiji. Pa čemu ugibati? Vsi čutimo, kako se velikan maje in pretresa svet. Saj je še vedno močan. Balkanske homatije so njegovo delo in svetovna vojska bo tudi njegovo delo, ako se vname. Le Angliji je na korist, ako se srednjeevropske države medseboj mesarijo. Anglija ne more trpeti močnega kontinenta, kajti ta jo, ako se združi proti nji, v hipu razruši.

Prišla pa bo osveta tudi nad Anglijo in še v doglednem času. Bog daj Avstriji diplomatov, da bomo takrat na pravi strani!

Otvoritev prve deželne gospodinske šole na Vrhniki.

Veselo je prihitela v soboto, dne 20. marca, z Vrhnike v svet brzojavka: »Prva deželna gospodinska šola je bila danes ob veliki udeležbi slovesno otvorjena.« Ni bila to brzojavka, ki bi naznanjala svetu, da se je priredila na Vrhniki ta ali ona slavnost, ki ima le trenuten pomen, ni bila le izraz momentanega navdušenja, ne! Ta brzojavka je naznanjala svetu, da se je v naši deželi kranjski začelo delo nepreračunljive vrednosti; delo, za kakršno liberalne ere niso imele smisla in zmožnosti; delo, ki sloni na pravi krščanski ljubezni do bližnjega; delo, ki bo nedvomno donášalo krasne sodeve za cele generacije; delo, ki je doslej v Avstriji edino v tem žanru. Začelo se je delo, ki ima ozdraviti in ojačiti slovensko drevo prav v korenini in utrditi slovenske kmečke družine. Ko bi bil sedanji kranjski deželni odbor dosegel, da se odpišejo vse deželne doklade, pa ne bi bil slovenskemu kmečkemu ljudstvu priboril tistih koristi, kakor jih je s tem, da je započel gospodinsko šolstvo. Prepričani smo, da se to delo ne bo ustavilo na Vrhniki, ampak da se je tukaj le začelo, in vemo, da se bo v najkrajšem času nadaljevalo tudi po drugih okrajih kranjske dežele. Čast sedanjemu deželnemu odboru, ki je to delo započel, čast gospodu nadzorniku Legvartu, ki je to misel sprožil, čast faktorjem na Vrhniki, ki so z navdušenjem se zavzeli za to delo, čast Vrhniki, ki se je prva v Avstriji oklenila s takim navdušenjem te povsem nove naprave.

Kadar koli se je začelo pri nas kaj

novega, nepoznanega, in naj je bilo še tako koristno, vselej se je opazilo, kako nezaupno pogleduje ljudstvo to neznanoreč. Konservativni smo bili. Tudi z gospodinsko šolo smo stopili pred ljudstvo z neko pritaženo bojaznijo. Toda kako veselo smo bili iznenadeni ko smo na Vrhniki v krogu 30 mož v »Društvo domu« stopili pred ljudstvo s čisto novo mislijo, da se ustanovi na Vrhniki gospodinska šola. Veselje, zadovoljstvo, uprav entuziastično navdušenje se je bralo možem-očetom z obrazov, in z velikanskim odobravanjem so pozdravili to čisto novo misel; znamenje, kako se je prebudilo naše ljudstvo v zadnjih desetletjih. In ta zavest, ta prizor nam je pregnal vsakršno bojazen. In danes po preteku nekaj tednov se blesti nad »staro šolo« na Vrhniki poleg cerkve sv. Pavla napis z deželnim grbom: »Deželna kmetijska gospodinska šola.«

Kakor hitro se je razpisal ta gospodinski tečaj, za enkrat samo za vrhniški okraj, takoj so se jele prijavljati udeležence, katerih število je rastlo od dneva do dneva. Ne le iz vrhniškega okraja so se prijavljale prošilke, prošnje so prihajale tudi iz mnogih drugih krajev Kranjske; iz Kranjske gore, Selc, Poljan na Škofjo Loko, Novega mesta, Velikih Lašč, Trnovskega, Ilirske Bistrice, Loža, celo iz Gornjega grada na Štajerskem in iz zapuščenih Istre. Ker pa gojenke prihajajo v šolo samo po dva dneva v tednu skozi celo leto, ni bilo mogoče sprejeti tujih prošilk, ampak sprejelo se jih je 51 samo iz domačega okraja, ki imajo prihajati v šolo v treh oddelkih po 17, ki se vrstijo tako, da pride vsak oddelke dvakrat na teden na vrsto. Udeleženci je iz Vrhnike 29, Borovnice 11, Horjula 7, Zaplane 2, Brezovice 2. Natančnejšo organizacijo te šole spozna naša javnost iz štatuta, ki ga priobčimo v celoti.

Šole vodijo šolske sestre, ki so se že v četrtek, 18. t. m., nastanile na Vrhniki in ki so teoretično in praktično izvežbane v gospodinjstvu. Vsa Vrhnika jim želi zadovoljno in srečno bivanje v svoji sredi.

Dne 20. t. m. pa se je šola slovesno otvorila. Pri otvoritvi je zastopal deželni odbor dr. Lampe; iz Ljubljane je prišla k slavnosti prednica čč. šolskih sester, sestre in nadzornik g. Legvart, katere so sprejeli na kolodvoru župan dr. Marolt, podžupan Tršar in kaplan Skubic. Med udeleženci smo opazili vso farno duhovščino, župnika Juvanca iz Borovnice, vrhniškega župana dr. Marolta in podžupana Tršarja z zastopstvom občinskega odbora, vrhniškega davkarja Vinko Premka, vpokojenega g. šolskega vodjo Levsteka, mnogo odličnih dam in gospodov ter nebroj vrhniškega ljudstva iz vseh slojev, in seveda tudi 51 deklet broječo vrsto gojenk. Ob 9. uri je bila v župnijski cerkvi sveta maša, pri kateri je prekrasno pelo vrhniško izobraževalno društvo pod vodstvom g. vodja Levsteka in kaplana Sedaja. Visoki gostje so dejali, da so bili očarani od prefino ubranega petja. Gospodoma čast in zahvala! Po cerkvenem opraviilu pa se je ob velikanski udeležbi vršilo otvoritveno zborovanje v preokusno okrajeni učni sobi v šoli.

Po pozdravu, ki ga je govoril navzočim gostom in udeležencem gosp. dekan Gantar, povzame burno aklamiran besedo deželni odbornik dr. Lampe ter izjava:

Ako se ozremo po svetu, vidimo, da zorju, ki naznanjajo vihar. Visoki politik

prevrtn klobuk. Čevljev ni bilo nikjer. Tedaj mu je bilo vse jasno. Neki lopov je porabil ugodno priliko, slekel je svoje cunjne in je oblekel popolnoma vso obleko Vekoslavovo. Strašna nesreča! On se ozre za njim in ga zagleda ravno gori na potu, kako hiti naprej. Vekoslav jo udere za njim. Pa kaj, ko ni bil vajen trnja, ki je prepregalo pot. Kamor je stopil vse ga je zabolelo. A naj velja kar hoče, moram ga dobiti — mislil si je Vekoslav. Napel je vse svoje moči. A lopov je ubral pot med goščavo in kmalu je zgubil Vekoslav sled za njim. Veje dreves so ga otepal od vseh strani, trnje ga je obodlo, da je bil že na več mestih telesa ranjen, v oči mu je vester nanesel različnih rečij da sploh naprej ni mogel. Kaj sedaj? Nič drugega mu ni preostajalo, kakor — iti nazaj. Počasi, žalostno in oprezno je šel nazaj k jezeru. Ko pride do onega mesta, kjer je imel poprej svojo obleko, se je ustavil, dejal roke v bok in premišljeval kaj bi storil. Sam ni vedel, ali bi se smejal ali bi se jezil. Misel lopova se mu je zdela izvirna, to ga je vabilo na smeh, a kaj sedaj, to je bilo zanj težko vprašanje. Tak ne grem, v te cunjne se ne oblečem — to je bil njegov trden sklep. A kaj naj storim? — Še nikoli v svojem življenju ni bil v takem položaju. Nazaj bom šel v vodo, počakal večera, ob mraku pridem domu, nikdo me ne bo videl, materi vse povem — pa bo dobro, ta-

ko si je mislil Vekoslav in šel še enkrat sredi vode. Še blagroval je to misel in se veselil, kako bo pripovedoval in pisal svojim tovarišem, kaj se mu je domov gredé pripetilo. Vekoslav sedi zopet sredi jezera in žvižga narodno popevko. Tedaj pa zopet zašumi med grmovjem ob bregu, Vekoslav se ozre in zagleda prav tik jezera — orožnik v vsej svoji opravi. Zelo se prestraši. »Le hitro ven iz vode,« zagrmí njegov glas.

»Ampak, prosim, kaj hočete,« je mirno odgovoril Vekoslav.

»Nič drugega, kakor da prideš sem, če ne —« tedaj vzame orožnik puško dolí.

»Saj vendar nisem ničesar storil, prosim vas, saj lahko povem, kdo da sem,« je tresočje ponavljal Vekoslav.

»Nič izgovora. Saj te poznam; že štirinajst dni te iščem, zdaj sem te dobil, kradel si okoli po vaseh, kakor sraka, zdaj sem te ujel ne uideš mi, le hitro ven, če ne« — donele so mogočno orožnikove besede.

Vekoslav je spoznal da vse skupaj ni nobena šala. Počasi je lezel iz vode in ni vedel, ali bi se še bolj jezil, ali še bolj smejal, kot prej. Stvar je bila resna in treba je bilo ubogati. Vekoslav pride pred orožnika, hoteč se popolnoma udati v svojo usodo. Orožnik ni bil nič uljuden ž njim. »Tukaj se hitro opravi, pa greva« — to je bil enostaven ukaz.

»Ampak prosim —«

»Nobene besede več,« to je bil orožnikov odgovor.

Vekoslav je nehote zlezel v raztrgane hlače. Jezil se je in smejal objednem. Kazal je orožniku prazen kovček, ki ga je odšli lopov pustil, opozoril ga na svoj pristan na levi roki kot materin spomin — nič ni pomagalo, do zadnjega je moral vse obleči, kar mu je lopov pustil kot nadomestilo. Le toliko je ugodil orožnik njegovi prošnji, da se bosta ustavila na njegovem domu, kjer se bo vsa stvar pojasnila in odkrila. Sicer pa itak morata mimo iti.

Še nikoli v svojem življenju ni bil Vekoslav v takem položaju. Sam napravljen kot ropar, pred njim pa orožnik — to je prizor, katerega nikdar ne bo pozabil. Sicer je bil pa še kolikor toliko vesel, ker je vedel, da se bo stvar kmalu srečno rešila. Dobro je le bilo, da se je bližal mrak in da na cesti ni bilo nobenega človeka. Vekoslav se je osokolil in pričel pogovor z orožnikom. Povedal mu je, kdo da je, odkod prihaja, kam da gre. Povedal je tudi, da je pred njim prišel prvi lopov, slekel svojo strgano obleko, ki jo je zdaj on moral obleči, oblekel njegovo čedno gospodsko, se smejal in zbežal. Orožnik je poslušal, vsa stvar se mu je res nekoliko čudna zdela, a ker je imel že več bridkihkušenj, si je mislil, ta mora biti še-le prvi tiček, ki bi rad ušel. Ne boš — to je bilo

njegovo povelje, z menoj greš — njegov ukaz.

Vekoslav — sin imovite, daleko znanne in spoštovane matere — je postal ne samo nevoljen, ampak celo nekako otožen. Kot morilca me pripeljejo domov, tako si je mislil, kaj bo rekla moja mati, morda jo še kap zadene samega strahu — to so bile njegove skrbi. Sklenil je, da molči in čaka težko pričakovane rešitve. Solnce se je nagibalo k zatonu, ko sta prikorakala do vrha klanca, kjer je v zavetju stala v senci košate lipe rojstna hiša Vekoslavova.

Izza goščave videl se je dim, ki se je dvigal visoko gori nad poslopjem. Pred hišo ni bilo videti nobenega človeka.

Vekoslav je stopal urnih, trdih korakov naprej, orožnik za njim. Pogledal je še enkrat vraga — in strah in sram ga je bilo. Tak se vraba z Dunaja! — Sicer je pa vedel, da bo kmalu rešen.

Orožnik ga je gnal naprej kakor vsakega navadnega hudodelca in ko sta prišla že blizu hiše ter je vnovič prošil Vekoslav, da naj mu dovoli, da se oglasita doma, kjer se bo vsa stvar pojasnila, tedaj se je orožnik udal ampak le pod tem pogojem da gre tudi on ž njim notri.

Približala sta se hiši. Vekoslav je bil že vesel, da je doma. Tedaj pa pride iz hiše dekla in hoče iti čez cesto na studenec po vode, zagleda oba prišleca, se

si danes belijo glave, kako razvozljati zapleteni voz, drugi pa se ravno v tem času poprijemljejo podrobnega domačega dela. Naj se bojujejo drugi, kolikor hočejo, pravo korist pa bodo donesli našemu slovenskemu ljudstvu le tisti, ki se oprijemljejo tega podrobnega domačega dela. Naj tudi nekateri mislijo, da v vojski vse propade; naj v vojski res tudi vse propade, ena stvar pa bo ostala in mora ostati, in to je naš kmečki dom. Naj ga tudi nekateri razdirajo, drugi so spoznali, da je le v tem rešitev našega ljudstva, in kateri delajo na to, da se kmečki dom, ta stebel države, ukrepi, ti so pravi prijatelji ljudstva.

Če pa je res, da žena v kmečkem domu podpira tri vogale, in o tem ne dvomimo, ako se zgodi, da ob morebitni vojski pade na ženina ramena še četrti vogal, potem treba to ženo ukrepi in izobraziti, da bo ona pod tem težkim bremenom mogla ohraniti kmečki dom svojemu rodu. Zato pa treba gospodinjstvo izobraziti, zato treba dobrih gospodinj. Res, da je novejši čas ženstvo zahrepevalo po višji izobrazbi; žene pohajajo gimnazije, visoke šole, hočejo biti advokatice, jezične doktorice — morda bi bile dobre za to (vesel smeh) — a s tako izobrazbo žena sihi le ven v javnost, odtušuje pa se domačemu delu, svoji rodbini, ki je prvi poklic žene. Glavna stvar za ženo je in mora biti in ostati domače delo, delo v rodbini, delo v gospodinjstvu. In ako hoče žena v današnjih dneh, ko svet tako napreduje, ostati svoji nalogi kos, mora biti toliko izobrazena, da bo znala malenkostne domače pridelke in izdelke tako uporabiti, da domači hiši ne bo šlo nič v izgubo; žena mora znati dandanes, rekel bi, iz nič nekaj ustvariti. Žena mora biti v svojem domu povsem izvežban in previden finančni minister, potem bo imela ona sama veselje do gospodinjstva, mož pa bo vzljudil domači dom in bo videl, da je doma še vedno boljše nego v Ameriki.

In da se tudi v tem oziru našemu slovenskemu ljudstvu odpornost, smo osnovali na Vrhniki gospodinjstvo šolo. Imamo sicer že v Ljubljani eno gospodinjstvo šolo, toda v to šolo morejo poslati svoje hčere le imovitejši posestniki, ki zmorejo tudi velike stroške. Mali kmet in obrtnik pa je ravno raditega izključen od te šole. Dame pa se odvarja ravno taka gospodinjstva šola, v katero ima dostop vsaka, tudi najrevnejša kmečka družina.

Vrhniki smo si izbrali za prvo tako gospodinjstvo šolo, ker vidimo, da je vrhniško ljudstvo napredno in dovzetno tudi za nove ideje. Tukaj na Vrhniki naj se sedaj dokaže, česa se je mogoče v takih šolah naučiti. Na Vrhniki se bo sedaj ozirala naša javnost, sedaj naj pa Vrhnika pred svetom dá sama sebi spričevalo. Dekleta, sedaj pa se morate pridno učiti in se mnogo naučiti, da rešite svojo čast pred slovenskimi tovarišicami, ki gledajo na vas! In s tem je na Vrhniki otvorena prva deželna gospodinjstva šola. (Burno ploskanje in živio-klici.)

Nato izvaja gosp. nadzornik Legvart svoj prisrčen, v nekaterih fazah prav ljubko gniljiv govor nekako tako-le:

Veseli me, da se prva šola te vrste danes odvarja ravno v naši državi, ravno na Kranjskem, ter čestitam Vrhniki. Da

se je ta misel udeležila, se imamo zahvaliti gosp. deželnim odbornikom dr. Lampetu in grofu Barbotu ter lokalni komisiji, ki je z vso požrtvovalnostjo šla na delo in s tem na Vrhniki postavila časten spomenik delavnosti in napredku. Vidim, da je bilo potreba te šole, kar mi spričuje vsestranska zanimanje zanjo in veliko število gojenk, a še večje število prosilk iz vseh krajev slov. domovine. Ko hodim po naših krajih in vaseh, opažam, da je še mnogo zakladov, ki so sicer skriti, a treba jih dvigniti, da se izrabijo v prid našega ljudstva. Hvala dež. odboru, ki je ljudstvu pripomogel, da dvigne te svoje zaklade. — Dekleta, obračam se do vas s pozivom, da se z vsem srcem poprimete te šole, tukaj ste doma od danes. Kakor ste se nekdaj veselile, ko ste otresele zadnji šolski prah raz sebe ter stopile zadnjič ven čez šolski prag, tako se danes pri polni pameti lahko veselite, da vas sreča zopet zanaša čez šolski prag v šolo k novemu pouku (Odobravanje), k pouku, o katerem za gotovo veste, da vam bo v korist za celo življenje; a ne le vam, vsem vašim. Prvi pogoj za to je, da se podvržete pokorno č.č. šol. sestram, ki so vsestransko izobražene in ki vas danes sprejemajo v svojo ljubečo oskrbo. Stariši, takim učiteljicam in vzgojiteljicam pač lahko brez skrbi zaupate svoje hčere. Morda boste težko pogrešali tudi eno samo, ker manjka delavcev, pa bodite uverjeni, da bo vse poplačano stotero. Dva dni na teden prihajajo v šolo, doma pa morajo izvajati praktično to, kar se uče v šoli; tako da v šoli ostanejo v stiku z domom in doma v stiku s šolo. Koncem leta dobe spričevalo o napredku in s tem vam dokažemo, da čas ni bil izgubljen, ampak da so ga nosile le v hranilnico, kjer bo donal naš bogatih obresti. Mi bomo storili vse, da se dekleta priuče vsega potrebnega, dela in vedenja. Strogo bomo namreč gledali na vedenje, red in snago. Popolno domače knjigovodstvo bo še-le dekletom pokazalo, kako racionelno gospodinjiti. Eni stvari pa se bodo morale v šoli odreči, kave namreč se ne bo pilo, in iz teh deklet mora postati četa gospodinj, ki bodo nesle v kmečke vasi bojno zastavo zoper pijančevanje! Dekleta, z današnjo otvoritvijo prve gospodinjstva šole prihajajo za vas zlate ure, iz katerih kujte zlate cekine zase in za svoje domače. (Burno ploskanje.)

Ko se je gosp. Legvart zahvalil še posamičnim udom lokalne komisije za trud, katerim so navzoči izkazali hvaležnost z navdušenim aplavzom, so šolske sestre sprejele učenke v svoje varstvo ter jim dale prvo navodilo, udeleženci in gostje pa so si ogledali urejene prostore stare, a sedaj nove šole. Vsem pa se je bralo z obrazov veselo zadovoljstvo, da se je storil na Vrhniki korak epohalnega pomena za našo kmečko prihodnost.

Pozlo do slovenskega akademičnega dišastva!

Dragi tovariši!

Krakovska komisija »Ogniwa« — zveze akademičnih društev poljske mladine, študirajoče na višjih zavodih v Avstriji — vas vabi na vseučilišče v — Krakovu!

Ob zidovju našega vseučilišča se odbijajo pogosti odmevi boja, ki ga bje vaš narod za svoja prava, ki ga bjele posebnosti vi za najvišje ognjišče znanosti, za slovensko vseučilišče v — beli Ljubljani!

Poljska akademična mladina, ki ima edino v mejah te države možnost zadostiti svojim potrebam omike in prosvete, ki se v srcu Poljske, v Varšavi, bojuje z največjim požrtvovanjem, da pridobi nazaj oropano ji vseučilišče, — z največjo simpatijo do vas zasleduje vaš trud in prizadevanja za pridobitev lastnega vseučilišča!

Poljska akademična mladina čuti v dno srca, kako velik pomen ima lastno ognjišče znanosti in narodne kulture, in iz tega čustva se je porodila misel, povabiti vas, tovariši, ki morate iskati izobrazbe in prosvete v tujih, največkrat sovražnih vam središčih — na prastaro vseučilišče Jagelonsko!

Vrata krakovskega vseučilišča so vam odprta!

Cela »Alma mater« (*) z veseljem pozdravi v svojem zidovju sinove bratskega naroda!

Živimo v nadi, da bomo že v letnem tečaju imeli priliko do skupnega dela, do vzajemnega spoznavanja se, do resnično prijateljskih odnošajev!

Krakovska komisija »Ogniwa«, zveze na učnih zavodih v Avstriji.

Po informacije, prosimo, zglašati se na naslov: »Krakowska komisya Ogniwa«, Krakov, Dom akademicki, ul. Jabłonowskich.

Wilhelm Kahl, predsednik.

Wanda Kasznicówna, tajnik.

Slawomir Czerwiński. J. Kropacz.

Iz Ribnice.

Shod pristašev S. L. S. je bil preteklo nedeljo, dne 21. t. m., v Ribnici. Takega shoda ni izlepa videla naša dvorana, ki je bila natlačena do zadnjega kotička; na odru, v garderobi, po stopnjicah so morali stati ljudje, ker je bila sicer prostorna dvorana pretesna. Poročal je o svojem in deželnega zbora ter odbora delovanju naš dragi nam poslanec dr. Vlad. Pegan. Bilo je nekaj v srce segajočega, ko so možje, glava pri glavi, z nepopisnim navdušenjem odobraval delo S. L. S. za slovensko ljudstvo. Gospod poslanec je tudi markiral najnovejšo klerikalce dr. Žerjavovega kalibra, ki zdaj po shodih na kmetih kaže svojo veliko in ginljivo pobožnost. Gotovo pridejo tudi v Ribnico kazati svoje izpreobrnjenje; takrat bo naše ljudstvo vedelo, s kom ima opraviti. Naj le pridejo, prebrisanega Ribničana ne bodo za nos vodili! Gospod poslanec nam je dal zadovoljivega pojasnila tudi glede tako potrebnega našega vodovoda. Bog daj, da bi se misel skoraj uresničila! Prav na trdo je gospod doktor prijel sodnijsko gosposko; če se v Ribnici razmere kmalu ne izboljšajo, pravi, bo govoril drugače.

*) Pod izrazom »cela Alma mater« je razumeti tudi rektorje in akademični senat, ki je dijaškemu pozivu z največjim veseljem dal svojo sankcijo in je pripravljen, Slovincem izkazovati v vsem največjo naklonjenost, a se ga iz raznih vzrokov oficijelno v pozivu ne more imenovati.

Kako od srca je govoril našim ljudem, smo slišali šele po shodu. Razložil je zbranim možem tudi razloček med posojilnicami po Rajfajznomem sistemu, kakršna je naša krasno se razvijajoča Hranilnica in posojilnica, in pa med zavodi z omejeno zavezo, kakršna je nam nasprotna Posojilnica. Da bi le te besede padle na rodovitna tla. Z nepopisnim navdušenjem je bila sprejeta zaupnica gospodu poslancu.

Hranilnica in posojilnica v Ribnici razvija tudi v tekočem letu veliko živahnost. Ni še minulo četrty leta, pa ima že veliko nad pol milijona prometa. Samo zadnji uradni dan je bilo vloženih okrog 60.000 kron, ki se dvignejo pri nam nasprotni posojilnici. Naj bi ljudstvo po cellem okraju spoznalo, kaj je njemu v korist!

Pogreb gospoda župnika Raktelja je bil impozanten. Bilo je duhovnikov deset, pevci izobraževalnega društva so mu krasno zapeli par žalostink, Marijina družba se je pogreba udeležila z zastavo, ljudstva je bilo na stotine in stotine, samo naši ljubi liberalci so ostali doma za pečjo: imajo ravno zdaj hudo mrzlico. Med udeleženci pogreba smo z zadovoljstvom opazili dolenjevaškega župana g. Merharja. Čast mu, da se ni zbal naših trških liberalcev!

Elektriko imamo v Ribnici. Prav dobro že deluje. Pojdimo na roko gospodu podjetniku Oražmu; če se tuintam kdaj pokaže malenkostna hiba, treba potrpeti in ne klicati takoj vseh vragov nad gospoda Oražma, ki mu moramo biti za ugodnost električne luči vsi zelo hvaležni. Še Bog, da ima kak Slovenec kaj korajže!

Iz Cerknice.

Kako so se cerkniški liberalci prali.

Dasi se cerkniški liberalci zavedajo, da so popolnoma onemogli in da je njih stanje obupno, vendar se hočejo za vsako ceno in na vsak način še obdržati na krmilu. Seveda, dati bo treba račune itd. To je najbrže skrb, ki jih najbolj tare. No pa, iz blata ne morejo več. Preveč so zagazili vanj; vsi maneverski pohodi dr. Tavčarja in Šviglja jim ne bodo pomagali, ljudska masa jih bo pohodila. Nehote nam pride na misel vprašanje, po kaj vendar hodijo ti gospodje meščanski pristaši v našo popolnoma kmečko občino. Mogoče radi kmeta, o kaj še! Le praj perilo našega župana Šerkota, saj iz njih govorov ljudstvo političko podučiti, temveč Šerkota rešiti iz zagate, v katero se je sam spravil. Ni bilo dovolj, da sta ga ta dva doktorja že na prvem shodu presneto polomila. Prišla sta še vdrugeč reševati magnatarijo.

Iz govora dr. Tavčarja nismo čuli družega, kot golo zabavljanje proti dr. Lampetu, akoravno je imel izključni namen prati župana, toda svojo vlogo je jako klaverno rešil.

Župan Šerko je izjavil, da je solidarno z odborom odstopil od cestnega načelstva, češ, da ga ni veljalo, da bi Milavc dobil penzijo in se jezil na dr. Lampeta, ker je celo zadevo povedal na javnem shodu.

Namen njegovega odstopa je bil pa povsem drugačen. Njemu je najbrže le za

prestraši, upre oči v Vekoslava, ga spozna in leti nazaj v kuhinjo k gospodinjki ter ji pravi: »Jej, Lojzeta ženejo.« —

Mati je sedela pri oknu in piela nogovice. Skočila je pokonci, delo ji je padlo iz rok, in klopčič volne se je daleč zakolobaril po tleh.

»Ni mogoče« — to so bile njene besede. Tedaj sta bila pa tujca že v veži.

Mati jima je hitela nasproti — in v veži sta se dobila mati in — sin!

Kakšen je bil! Z rokami je udarila mati skupaj prestrašena in samo vzkliknila: »Lojze!«

»Ljuba mamica,« — dejal je Vekoslav prijazno, »potrpi, vse ti povem, Boga zalivali, da le vkleknem nisem.«

Tedaj se je razvozljajl voz. Orožnik je stal nekaj časa nemo poleg, potem se pa opravičil, češ, da je vršil le svojo dolžnost. Njegov up, da dobi za tega tička od svojih višjih pohvalo ali še kaj več, je šel po vodi.

Dobra večerja je vse združila pri najbolj volji, Vekoslav pa je sklenil, da ne pride nikoli več tako na tihem domu in da postane ponižnejši.

Boltatu Pepe.

Una se bota m ni blu mugocēpuvedat kulk vušil sm še dubu iz ush kraju tega sveta za moj gud. Vidu sm, de jh je en lep kupček razglednec in pism, pa preštet jh nismogu, ke na znam dle štet kokr du pet. U nedela sm pa

naprosu Trstenjakuga Toneta, ke je u mestn hranilnc za pejomtarja in sma zadne cajte velika prjatla, de je pršou h men in m preštu tist kupček vušil. Naštu jh je glih tristušternesmdeset, če je prou puvetu, in pa pu kile putra m je puslou en gespu iz Brezja za gud, de b s ž nim še bl jezek namazu. Sevede putr sma iz Tonetam prec na kumis namazala, pa sma

ga snedla za goblfruštek. Telegramu je pa pršlu tist dan tulk name, kokr m je pravu Majar, ke je za pejomtarja na poš in je letas pr vulitvah gespu Turke zgaga delu, de se je pud nhna teža tam pr Vrhnk telegrafndrat utrgu in tu je biu uržah, de men ni nubedn telegram za gud u roka pršou. Pa za telegram meen tku ni nč! Kua pa čm iz nim? Iz telegramem maja sam kandedati vesele, če jm kej prida štime prneseja, men pa ni iz nim prou nč pumagan. Ta nar lubš sa m še kašne flašce iz dobrem vinčkam napounene, pol pa kej za prgriznt zravu. Na ta viža se en gud še ta nar leuš praznuje in pa, če b s lde tu bl h src uzel in m raj mn razglednec puslat pa mal več prgrizku, b jest lohka puvabu ene par ta hauptleberalcu na pujedna in b tku še marskej zvedu ud nh, kar drgač na zblebetaja, kokr če ga maja mal u glau. Ta vin b bla voda na moj malen, de b lohka en cajt iz no mlou.

Pa zdeje je že kar je; za en druh let se pa že zdeje naprej prpuručim; sej taka reč zmeri prou pride, kokr kazinarjem tista drvarnca pred kazina, ke ja usak let prenašaja kokr mačka mlade in sa ja spet zdeje prnesel na lft, de maja ud kod soje zjale predajati in puštenem ldem napota delat; al pa kokr našm leberalcem krščanska vera prou pride, de pu sojeh shodeh iz no ldi farbaja in pretantavaja.

Nazadne je prou, de sa se tud lebe-

ralci iz Bugam spravil, kokr se pu navad tud ta nar več grešnki sprauja iz Bugam, predn zatiseja uči; ampak taka reč se zgudi na tihem in skesan. Naš leberalc pa hodja križm pu dežel, kokr sa hudil nekdej apostlni in krečaja na use kriptlje, kašn dobr katolčani de sa; kuku dehounke spuštujeja in s nhne nauke h src jemleja in se pu nh raunaja. Tu ni prou, tu se men zdi kokr ena hinaušna al kal. Če že veja, leberalc, de sa jm ure štete, nej se stisneja lepu u en kot in nej grevenga ubudeja in se sojeh prsmodari resničn kesaja, na tem u mou Buh soj dupadajejne, ne pa na tem, ke krečaja pu svet kokr žrjavi. Ta krečajne jm na u prou nč zalegu in se čist pu naputrebne ldem u zob dajeja.

Če pa leberalc res na veja, kuku bliz jm je nhna ta zadna ura in de soja bugabuječnost sam zatu pu svet ukul pridgaja, de b s na ta viža spet pr ldeh kredit prdubl, pa delaja falen, ke lde sa že tulk zbrihtan, de na uja šli nubenmo na lim, pa če jh pride tud sam gespu dohtar Taučar ungaut. Kua b se repenčl, ke se jm že na nos puzna, de aufšnaja in lohka jm naprej puvem, de ta nhna tiktaktika tud ni ta prava. Če jm dela pa usa ta kumendja res kašn špas, jm ga pa tud nism fouš Usak ma holt rad soj špas, za kua b ga pa leberalcu na prvušil.

Ampa kpredeleč sm zabredu dons med leberalce. Jest na vem kuku je tu,

to, da se še nadalje obdrži na mestu kot cestni načelnik. Misli si je celo stvar pač najbrže tako-le: Občinske volitve se bodo zavlekle in jaz bom s takojšnjim odstopom povzročil, da se takoj vrše nove volitve cestnega odbora, katerega bodo volili še po milosti usode v občinskem odboru sedeči svetovalci.

Skušal se je opravičiti glede krme, razglasila o otrobih itd. Toda ne pomaga nič, kajti ljudstvo je popolnoma prepričano, kdo je vso stvar »zafural«.

Pribiti moramo le to, da bi bil župan lahko po svojem slugu ljudem še poleg oglasa dal pojasniti celo stvar, kakor je storil to župan neke sosedne nam občine.

Sicer se od njega ne more to naravnost zahtevati, toda **uljudnost in skrb za blagor občanov bi bil lahko pokazal s tem, da bi bil to storil, kakor je prej omenjeni župan, ko so potem ljudje dobili kar po cele vagone otrobov.**

Bral je izjavo prejšnjega občinskega sluga, v kateri ta izjavlja, da pač ni imel povoda ravno otrobe pri oklicu ven izpustiti. S tem je pa toliko rečeno, kot da ne ve, če je klical ali ne.

Slišal pa ni noben, vsi ljudje naj bi bili pri teh klicih gluhi?

ln sedaj pa občina sprejema zopet prosilce za otrobe in koruzo, ko dobro in natančno ve, da je vsaka prošnja brezuspešna, ko je občina dobila od glavarstva uradno naznanilo, da noben nič več ne dobi!

Dragi možje! Takrat, ko bi se bilo za gotovo dobilo, bi se moralo županstvo bolj brigati, sedaj pa, ko je vsaka daljna podpora izključena, vas pa sprejemajo ter pravijo, da so za vas! V resnici je pa ta stranka v polnem obsegu nasprotna vsem kmečkim težnjam in koristim.

S tem se hoče napraviti ljudstvo do tega, da bi zopet volilo staro »žlahto«, pa nič drugega.

To dejstvo pač v jasno luč postavlja našo magnatarijo, in še se dobe različni Rakovčevi Franceti, Cibki, Klemen in Sekirci, ki gredo in se ephajo z vso njih silo za njo proti samim sebi in proti ljudstvu.

Da ne bomo zavlčevali, povemo le to, da je bil sklicatelj tega shoda Malenski Tonček. Na shodu je bilo tri četrtine naših mož. Sklicatelj predlaga predsednikom shoda Martinčiča iz Jezera, toda naši možje so se temu uprli, in zahtevali svojega. Pa liberalna prostost ni mogla tega trpeti, kar oblastno so diktirali: Martinčič bo! Ogorčenje med našimi možmi je bilo velikansko, toda shoda nismo hoteli razbiti, dasi bi ga bilo čisto lahko. Najprvo je govoril dr. Tavčar, kar smo že prej omenjali. Pritrjeval in ploskal mu je najbolj njegov politični »špon« dr. Švigelj, semtertje je tudi kaj zaklical Šerko Ernest. Naši možje so se pri govorih zelo dostojno obnašali, semtertje si slišal kak medklic, toda liberalci pomešani med naše može so na vsak medklic od naše strani odgovarjali z suvanjem v rebra. O preliuba svoboda liberalna, blagor ti slovensko ljudstvo takrat, ko bo liberalizem zopet gospodar v deželi. To boš tepeno, bičano! Ko je pa dobil naš g. Podbevšek besedo ter sijajno odbijal napade na našo stranko, so pa ti svobodni liberalci pri vsakem stavku začeli huronsko vpiti, trkati z vrčki. Pri vsakem stavku so se pri pogrnjenih mizah sedeči liberalci zaganjali v govornika, hoteč s tem preprečiti, da bi ljudstvo ne slišalo resnice. G. Podbevšek je temeljito zavrzel županovo trditev, češ, da je on, župan, pri klasifikaciji napravil edino in izključno g. župnika

de na morm jejnati, kedr začnem ud nih guvort.

Dons sm prou za prou tou puvedat, de sm dubu iz iblanskega rotuža ajnberufenga, de morm pridet na Grad h ta noum kanonom za obrkulnerja, ke se nubedn druh najne na zastop, kokr sa se na ta stare, ke sa jh djal zdej u muzeum. Če b zdela ke gurel v lblan, b še cahna na znal dat iz Grada gespude prontderhtari Štricelne, de b šou hitr vogn panat. Men je ta ajnperufenga glih prou pršla. Na Grade um saj lepu na suhm in m na u treba pu iblanske blate caplat; pa lblančane um mou lepu pred učmi, de na uja mogl za mojem hrbtam kej unterfuzlat. Tkula pu fajrant se uva pa iz gespudam fajmeštram Brcetam kej pumenila in kašna puštederala. Pusebn zdela na spumlad u luštn gor, ke uja začel cinglčki vn pugajnat tam pu Regalitivem gaj in se martinčki hodet na stare šance na sonce gret in se lepga uremena veselet. Kedr u pa slab ureme in de b nama mogl bt douhčes, uva pa tiste plane štederala, ke jh je pustu gespud žepan nardet za Grad, in u duhe uva prehudila use tiste muzeume in kabinetlee, nazadne se uva šla pa u grajska reštauracija pukrepčat.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Rajčeviča kot nepotrebnega, kar pa ni res, ker g. župnik je bil v isti vrsti kot ogromna večina drugih.

Temeljito je posvetil dr. Tavčarju, ko je ta odrekal duhovnikom volivne pravice in vtikanje v politiko. Pravi, da duhovni se morajo vtikati politiko, ker ne dopusté, da bi svobodomisleci vodili ljudstvo v odpad od vere, kot se je dogodilo na Francoskem. In ko so liberalci začeli vpiti, da smo v Avstriji, pa ne na Francoskem, jim je zopet odgovarjal, da bi radi naredili liberalci v Avstriji take razmere, kot so na Francoskem, pa se vam ne bo posrečilo. In to jih je zopet zabolelo, da so bili še besnejši. Očita dalje dr. Tavčarju, kako je svoj čas liberalna stranka terorizirala učitelja Jakliča, na kar mu ta začne odgovarjati od neke volivne sleparije, ki je pa bila najbrže umetno napravljena. Saj liberalci so itak že marsikaj takega skovali. G. Podbevšek je trdil, da duhovščina ni nikdar dobila kakega uradnega naznanila za delitev krme ne od občine, ne od glavarstva, zaradi tega tudi ni mogla dati vedeti ljudstvu, ker sama ni nič vedela o tem. Zaradi tega se pa ravno duhovnikom godi krivica, ker se jih napada. Duhovniki so le potem, ko so županstvo, glavarstvo in vlada že vse naredili in določili, komu in koliko se bo dalo krmil, dobili od »Gospodarske zveze« sporočilo, da je vlada Zvezi dala krmo samo natančno po vladnih zapiskih odrajtati tistim, ki so bili od županstva priporočeni. To so dobili duhovniki in nič drugega. Drugod, kjer so županstva naše stranke, so župani izročili vse klice tudi duhovnikom, da so s prižnice potem povedali kaj se dobi itd.

Toda pri nas setegani zgodilo, župan ni dal duhovnikom pravnice z razglasitvi. To je resnica in to se lahko vsak trenotek dokaže.

Gospod govornik bi bil rad še kaj povedal, pripravljeni so bili še govorniki, toda kdo pa naj takim teroristom govori. Za vsako besedo so lovili. Ravno tako so lovili g. Korčeta. Na vsak način so ga hoteli vjeti in omamiti, češ, da je zakričal dr. Tavčarju lažete, kar pa nikakor ni res. Posebno se je pri tem imenitnem delu odlikoval begunjski nadučitelj Kobač. Kar s silo se je ponujal za pričo proti g. Korčetu ter se preival z velikansko vnemo proti govorniški mizi. Toda g. Korče mu je dobro posvetil in mož je moral vtihniti.

Ker nam nedostaja prostora, ne časa, ne moremo več veliko govoriti o shodu, saj tudi nimamo kaj!

Toliko pa smo zapazili, da jih izjava Šerkotovega sina Ernesta, ki jo je moral podati, silno peče in so lovili na vse močje načine naše ljudi, da bi iz njih izprešali kako besedo od naših mož. Toda varali so se, ni jim šlo!

In še drugi dan se je nekaj takega zgodilo, kar pa za danes še zamolčimo, ker bo s to stvarjo imel še kdo drugi opraviti! Liberalci venomer vpijejo, da so svobodni itd. No, take svobode Bog nas obvaruj, ne želimo je, ne maramo je, pravo svobodo bode ustvarila šele S. L. S. ob njenem resnem, treznem, za blagor kmeta vnetem delu. In ravno sedaj, ko so na pragu občinske volitve, ravno sedaj vkup vsi prijatelji kmeta, da poženemo to žlahto ter pometemo z njo radikalno.

Državni zbor.

Dunaj, 26. sušca.

Živinska kuga.

Danes je zbornica nadaljevala in končala nadrobno razpravo o novem zakonu proti živinski kugi. Poročevalec Povše je zopet obširno utemeljeval odsekovske sklepe ter priporočal one izpremembe, katerim se ne upira vlada. Ako bi namreč zbornica tudi odobrila nekatere izpremembe, bi načrt zakona skoraj gotovo ne dobil najvišjega potrjenja. Največje pomsleke so pri raznih strankah vzbujale določbe o kaznih, ki so v načrtu sploh previsoke, in o stroških.

Stroški.

Poslanec Pišek je priporočal, naj država prevzame stroške tudi za zakopanje mrhovine. Ako država plača obmejne straže, pregledovanje živine, uradno posredovanje ob kužnih boleznih, odškodnine itd., naj plača še uničevanje pobitih in poginolihi živali. Ker pa se vlada zaradi prevelikih stroškov upira predlogu, ostal je v manjšini.

Kazni.

Najbolj so se upirali rusinski, poljski in slovenski poslanci, ki zastopajo obmejne okraje, določbam o kaznih. V imenu slovenskih poslancev je dr. Korošec predlagal razne izpremembe. Z ozirom na paragrafa 8. in 13. je izrazil željo, naj vlada naredbenim potom dovoli olajšave. Novi zakon namreč določa, da župan natančno vodi živinski kataster v obmejnih okrajih. Zgodi se pa lahko vsak čas,

da župan slučajno ni doma, ko pride občan, da je kupil, prodal ali zaklal žival. Za take slučaje naj bi vlada pooblastila tudi drugo zanesljivo osebo v občini, da sprejema taka naznanila.

Paragraf 63. določa po odsekovem sklepu kazni zaporu do treh mesecev ali globe do 1000 kron za osebe, ki ne naznajo živinske kuge ali za župane, ki se nalašč ali iz nemarnosti pregreše pri izdajanju živinskih potnih listov. Poslanec dr. Korošec pa je predlagal nižjo kazni do dveh mesecev ali 600 kron.

Odsek dalje predlaga zapor od enega dne do šest mesecev ali od 10 do 2000 K za vse druge prestopke proti zakonu. Obveljal pa je predlog dr. Korošca, da se kazni zniža na tri mesece, oziroma 1000 K.

Zbornica tudi pritrdi predlogu dr. Korošca, da se kazni zniža, in sicer na en teden do šest mesecev, odnosno 50 do 2000 kron za osebe, ki se pregreše proti § 5. Ta pa določa, da se živina ne sme izvažati iz okuženih krajev, oziroma živino prevažati skozi take kraje, okraje in dežele.

Odsek je konečno predlagal, naj se kaznujejo z zaporom od enega tedna do enega leta, oziroma z globo od 50 do 4000 kron vsi tisti, ki iz nemarnosti razširjajo kugo med domačo živino.

Dr. Korošec je predlagal, naj se kazni zniža do šestih mesecev, odnosno 2000 kron. Zbornica je pritrdila tudi temu predlogu in konečno odobrila načrt novega zakona tudi v tretjem branju. Mnogi poslanci in tudi poljedelski minister dr. Bráf čestitajo poslancu Povšetju, ki si je kot poročevalec stekel mnogo zaslug za novi zakon v večje varstvo naše živinoreje.

Trgovinske pogodbe.

Vlada želi, da dobi novo pooblastilo za trgovinske pogodbe z različnimi vnanjimi državami. V prvi vrsti pridejo v poštev Srbija, Bolgarija, Rumunija in Mehika. Začasna pogodba s Srbijo se konča že koncem meseca. Gospodarski odsek predlaga, naj se vlada pooblasti, da sklene, oziroma podaljša dosedanje trgovinske pogodbe z vnanjimi državami na podlagi obestranskih koncesij. Ako pa vlada ne dobi olajšav, oziroma koncesij od tuje države, potem sme trgovinsko pogodbo podaljšati le do konca leta.

V razpravi je socialni demokrat Seitz divje mahal po agrarcih, češ, da strahujejo vlado in podražujejo živila. Seitz pa je pozabil na dokaze za svojo smelo trditev. Ko bi agrarci strahovali vlado, bi onemogočili sploh vse trgovinske pogodbe z balkanskimi državami. Ker pa kmečki poslanci niso tako omejeni, kakor socialni demokratje, zato privoščijo življenje tudi drugim stanovom in glasujejo za vladni predlog.

Opravičeno je naglašal trgovinski minister dr. Weiskirchner, da ne smemo delati umetnega propada med industrijo in poljedelstvom. Industrija se pomlaja le z delavci iz kmečkega stanu. Nasprotno pa je industrija najboljši konsument za poljedelske pridelke. Socialni demokratje pa vidijo samo tovarniškega delavca. Dobro, mi tudi delavcu privoščimo najlepše življenje, hočemo pa tudi kmetu ohraniti še prostor pod solničnimi žarki. Pravi človekoljub mora ublaževati stanovske boje in nasprotja, ne pa hujskati stan proti stanu. Najostudnejši pa je boj socialne demokracije proti kmečkemu stanu. Vzrok pa je jase. Socialnodemokratska kuga se je razširila že na visokih šolah in v višjih stanovih, dočim se kmečki stan še najodločneje upira pogubnim idejam, na katere prisegajo Seitz in njegovi tovariši.

Po Weiskirchnerju govore Choc, Brunner, Pišek in glavna govornika dr. Lecher in dr. Drexel. Postava se odobri v drugem in tretjem branju. Odobri se postava o uporabi belega fosforja. Nato utemeljuje dr. Adler svoj nujni predlog, naj vpliva vlada na vzdrževanje miru. Bienenrth mu odgovarja, da vlada vedno to dela in bo vse storiła, da se ohrani mir.

Krč

polajšujejo, odvajanje urejejo, prebavo pospešujejo pri nas vsak čas Feller-jeve odvajalne Rabarbarakroglice s. z. „Elsa-kroglice“ škotilje franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsa trg 84 (Hirvatsko.) Vlado.

4 tedne poskušnje

in na ogled razpošiljam svoja **KOLESA** po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri. Ilustr. ceniki franko. 2361

Fran Dušek

tovarna koles,

Opočno štev. 85.

na Češkem.

Predlog dr. Adlerja je obveljal soglasno z Ebenhochovim pristavkom, da ne bo trpel ugled države.

Seja se zaključila ob pol 12. uri ponoči. Prihodnja seja se naznani pismeno.

Kmečki dolgovi.

Poslanci Povše, Roškar in tovariši so danes predlagali, naj vlada predloži zakon za razbremenitev kmečkih posestev.

Ljudske šole.

Poslanci Roškar, Pišek in tovariši so danes predlagali, naj država prispeva za ljudske šole.

Serravallo^{vo}

železnato Kina-Vino

Higijena rastava na Dunaju 1906: Drjavno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.

Povzročja voljo do jedi, okrepča živce, pobiljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano. Nad 6000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se laže, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katere je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTONLEY

GIESSHÜBLER

naravnalkalična kiselina

To kislino zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za

predzdravljenje za toplice Karlovi vari, (VI.) Marijine in Franciškovske kopeli. 38 19

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn,

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varh.

Prospekti sastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastnerju in Peter Lasoniku-Ljubljana 114 52-49

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaža, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 350, K 4. Proti povzetju razpošilja poštnine prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.

Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o zimskih, odejah, prevlekah in vsem drugem F 716 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

Trpeči na protinu!

JAVNA ZAHVALA!

Izgubila sem popolnoma moj 15letni protin že po porabi osmih kopelji z Meschnark-ovo kopalno soljo „Podagrin“.

Gospa Marie Leiti, Gradec.

„Podagrin“ je neprekosljiv pri protinu, revmi, trnanju v ledjih!

Učinek že po 3-4 kopelih, tudi pri večletnih boleznih. 10 do 20 zavojev po K 1! — je potrebnih za eno zdravljenje. Mnogoštevilna zahvala. Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji ali pa naravnost v drogeriji v Gradcu, Sackstrasse 3.

„Podagrin“ - kopeli poceni v zdravilišču „JUNGBORN“ Brandhofgasse. 423 10-1

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

Cunard Line

H 544 52

Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonija 30. marca, Pannonia 17. aprila, Carpathia 20. aprila 1909.

Iz Liverpoola Lusitania največji in najlepši parnik 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29. maja 1909. Mauritania 3. aprila, 24. aprila, 15. maja 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Položaj na Balkanu nekoliko zboljšan.

Splošno politično obzorje se je nekoliko zjasnilo. Danes je že gotova stvar, da je ruska vlada priklonitev Bosne in Hercegovine priznala. Odobrila je tudi sporazum med Avstro - Ogrsko in Turčijo glede odškodnine za turška državna posestva v obeh deželah. Nadalje je Anglija izjavila, da je pripravljena aneksijo priznati. Tema velesilama se pridružijo tudi ostale, ki so svoj čas podpisale berlinsko pogodbo. Mednarodna konferenca bo imela le k vsemu reči: da!

Glavni kamen spodbite je odstranjen. Ostane še vprašanje: kaj je s Srbijo.

Rusija in Anglija sta pustili Srbijo na cedilu. Navezana je sama nase, ako se bo hotela vojskovati s 17krat močnejšo sosedo. Polom bi bil neizogiben. Tega se srbski dvor in srbski državniiki tudi v polni meri zavedajo. Včeraj se je zdelo, da so se srbski odločilni krogi vendar že enkrat osokolili, pogledali resničnemu položaju pogumno v oči ter da hočejo uporabiti ugodno priliko, da se iznebe prestolonaslednika Jurja, ki je mnogo pripomogel, da je bojevitost slojev, ki so se zanašali na rusko oziroma angleško pomoč, od dne do dne nevarneje rastle. Prestolonaslednik se je odpovedal pravicam do prestola, ker so mu neki listi očitali, da je ubil svojega strežnika Kolakoviča. Svet si je oddahnil, a prezgodaj!

Že včeraj so dohajale čudne vesti, da srbski ministrski svet odpovedi ni smatral ustavno pravoveljavne in jo je odstopil kralju kot glavarju družine v rešitev. Mlajši brat Jurjev, 21 let stari in kakor pravijo, blagi Aleksander pa je izjavil, da prestolonasledstva ne sprejme, in danes je že skoraj gotovo, da ostane prestolonaslednik živahni Djordje. Kralj bo se menda moral udati pritisku bojne stranke in iti preko odpovedi na dnevni red. Saj je kralj v težavnem položaju. Resno se mu je bati nemirov, ki bi jih utegnili vprizoriti nasprotniki sedanje kraljeve rodbine, izrabivši nezadovoljstvo Jurjevih prijateljev v vojski, v skupščini in med ljudstvom.

Boljšje nego revolucija, ki bi ga vtegnila stati prestol, je za kralja še vedno, da obdrži Jurja kot prestolonaslednika in se skuša na drug način izmotati iz težavnega položaja. Morda pregovore prestolonaslednika, da vsaj za nekaj časa zapusti Srbijo, da bo v tem času mogoče ljudstvo sprijazniti z osamljenostjo, razorožiti vojsko in stopiti z monarhijo zopet v redno prijateljsko razmerje.

To so seveda le misli, ki jim je mati poštena volja, da bi na Balkanu ne tekla kri in bi naši bratje Srbi ne izgubili svoje svobode.

Položaj naj pojasnijo sledeča najnovejša poročila:

Baron Aehrenthal o položaju.

Zunanji minister se je izrazil o položaju tako-le: Izjavo Izvolkega, da bo Rusija sedaj priklonitev Bosne in Hercegovine brez pridržka priznala, moremo pozdraviti z odkritim zadovoljstvom. Nacin razpravljanja o aneksijskem vprašanju, ki ste ga Avstro-Ogrska in Nemčija zagovarjali in ga sedaj Rusija pripravlja, je nedvomno najbolj primeren, da hitro formalno reši obstoječe spore ter odstrani mednarodno napetost, ki se je zadnji čas pojavljala.

O predlogu, ki ga je sprožila Anglija glede enakake koraka velesil v Belgradu, še do danes sporazum ni dosežen. Vendar je opaziti, da so se različna stališča tudi v tem vprašanju drugo drugemu že približala. Ker smo sprejeli v svoj, Angliji naznanjeni načrt, minimum zahtev, ki jih imamo napram Srbiji, upamo, da bo Anglija našo umerjenost priznala in v Belgradu zastopala stališče, s katerega smo stavili svoje pogoje. Ni govora o tem, da bi mi zahtevali izjavo, ki bi srbski kabinet ponižala. Mi hočemo le, da se naše razmerje napram Srbiji pojasni in da se konča sistem dvornih fraz. To pa tudi ubogi, zapeljani srbski državi le koristi; saj se nahaja že mesece in mesece v nekaki krizi.

Novi angleški predlog.

Pariz, 26. marca. »Agence Havas« javlja iz Londona, da je angleški veleposlanik na Dunaju, Cartwright, včeraj izročil zunanjemu ministru baronu Aehrenthalu novo angleško-francosko-rusko formulo, ki predlog, katerega je sprožil baron Aehrenthal, nekoliko in ne bistveno spreminja. Novo formulo so priobčili tudi nemški vladi.

Mirna rešitev na obzorju?

Dunaj, 27. marca. Iz merodajnih krogov poročajo, da bo pogajanje med velevladmi glede besedila note, ki jo od-

pošljejo Srbiji, imelo uspeh. Srbija bo potem podala naši vladi izjavo, da sledeč nasvetom Anglije, Rusije in Francije izpreminja svojo noto z dne 10. t. m. v smislu, ki je za Avstro-Ogrsko ugoden. Za sedaj bosta naša in srbska vlada čakali, dokler se posredovanje, ki ga je sprožil angleški zunanji minister, ne zaključi. Splošno v dunajskih političnih krogih sodijo, da bo avstrijsko - srbski spor v par dneh mirnim potom rešen.

Avstrijska nota Srbiji.

Berolin, 27. marca. »Lokal - Anzeiger« poroča iz Beograda: Avstro - ogrska nota Srbiji ima sledeče glavne misli: Monarhija Srbije noče ponižati, pač pa mora v ohranitev miru in nedotakljivosti svojega ozemlja zahtevati, da se Srbija odpove svojim aspiracijam glede Bosne in Hercegovine, ki jih je gojila že delj časa pred aneksijo. Monarhija zahteva, da Srbija poda v tem smislu neposredno in obvezno izjavo in docela spremeni svojo politiko napram Avstro - Ogrski. Monarhija ne more priznati, da bi bosensko vprašanje in srbsko - avstrijska gospodarska vprašanja spadala pred sodišče Evrope.

Dunaj, 27. marca. Avstro - ogrsko noto izroče v Belgradu te dni. Vsebina avstro - ogrskih zahtev je velesilam znana.

Car za mir.

Peterburg, 26. marca. V dobro poučenih krogih trdijo, da je sam car Nikolaj proti volji zunanjega ministra Izvolkega zapovedal, da mora Rusija aneksijo priznati. Na cesarja sta vplivala min. predsednik Stolypin in finančni minister Kokovcev.

Ruski tisk.

Kolonija, 27. marca. »Köln. Zeitung« poroča iz Peterburga: Ruski listi so včeraj pisali manj agresivno in z nekoliko resignacijo o avstrijsko - srbskem sporu. Položaj smatrajo resnejšim nego kdaj doslej ter trdijo, da hoče Nemčija za vsako ceno ruski upliv na Balkanu uničiti in nadomestiti z avstrijskim. V »Grazdaninu« piše knez Meščerskij, da so se v ministrskem svetu v Carskem Selu vsi ministri izrazili proti umešavanju Rusije v avstro - srbski spor. Še isto noč so dobila uredništva ukaz, da morajo opuščati vse žaljive članke glede balkanskega vprašanja.

Francoski tisk.

Pariz, 27. marca. Mnogo listov izraža mnenje, da je vojna nevarnost odstranjena. »Figaro« pravi, da je vsa vzhodna kriza končana. Aehrenthal je Izvolkega, ki je aneksijsko vprašanje hotel postaviti pred konferenco, pripravil do tega, da je aneksijo formalno priznal. Pogreški ruske diplomacije, ki so ji žalibog Angleži in Francozi časih slepo sledili, so Aehrenthalu uspeh in zmago olajšali. — »Eclair« čestita Rusiji, da je svoje naravne simpatije potisnila v ozadje in se tako izognila pustolovstvu. Zdej, ko je Rusija aneksijo slovesno priznala, je konflikt, ki je vso zimo vznemirjal Evropo, izključen.

Hujskanje angleških listov.

London, 27. marca. Neki tukajšnji listi pišejo ostro proti Avstro - Ogrski. »Times« pravijo: Če dunajska vlada v resnici hoče mir, tedaj je docela neverjetno, da se zaradi prepira o besedah hoče spuščati v vojno. Pravo besedo najti ni težko, če imaš voljo jo najti in uporabiti. — »Daily Telegraph« je prepričan, da hoče monarhija zagospodariti na Balkanu, da je pa vprašanje, če bodo velesile, zlasti Rusija, dovolile, da bi Avstro-Ogrska na Balkanu ustvarjala suverenitete, sicerenitete in protektorate. — »Morningpost« piše, da se hoče monarhija iz političkih, gospodarskih in strateških razlogov polastiti Srbije in da je našla v razburjenju Srbov zaradi aneksije pretezo, da svojo namero izvrši. Monarhija je znala izkoristiti slabost Rusije in pomoč lojalne Nemčije, s katero se strinjata v politiki in ciljih, ki obstoje v tem, da iščeta proti vsaki novi razvrstitvi velesil, zlasti proti angleško-ruskemu sporazumu, protitež. Če bi Anglija in Polastija mirno gledali, kako se monarhija polasti Srbije, bi upliv zapadnih držav na Balkanu silno trpel. Končno list zagovarja sistematično, dosledno pomorsko politiko Anglije.

Izjava ministra o položaju.

Belgrad, 27. marca. Eden sedanjih srbskih ministrov, ki je tudi načelnik največje stranke v skupščini, je v nekem pogovoru izjavil: Abdikacija prestolonaslednika je na nas vse delovala kakor bomba. Nihče ni bil pripravljen na to, da bo pravična srbska stvar v tem trenutku ravno od svojega najgorečnejšega zagovornika prejela smrten udarec. Kajti nič drugega ne pomenja korak prestolonaslednika, toliko po svojih vzrokih, kakor tudi po svojih posledicah. Odločno moram zavračati pisanje tukajšnjih radikalnih listov, kakor

da so načelniki strank zahtevali od kralja abdikacijo prestolonaslednika ter mu zagrozili, da v nasprotnem slučaju skupščina sama odloči v tem smislu, za kar ima nedvomno ustavno zajamčeno pravico. Kar se tiče zunanjega položaja, isti po mojem mnenju z afero prestolonaslednika nima nikakega stika in bo vlada čisto svobodno odločila o njem v sporazumu s kraljem in skupščino. Ali bližnji dnevi prinesejo vojno ali mir, se v tem hipu ne dá določiti. Eno pa je gotovo, da namreč abdikacija prestolonaslednika na njegove pravice nikakor ne more biti v zvezi z abdikacijo srbskega naroda na njegovo narodno in gospodarsko bodočnost.

Abdikaciji pritrdile troententne vlade?

Belgrad, 27. marca. Nekateri tukajšnji listi pišejo, da so bili zastopniki troententnih vlasti še pred izvršitvijo obveščeni o nameri prestolonaslednika, da abdicira. Isti zastopniki da so se celo izjavili nasproti dr. Milovanoviću, da bi tak korak lahko ugodno vplival na mirno razrešitev položaja. Vendar pa da bi bilo v tem slučaju neobhodno potrebno, da bi se prestolonaslednik vsaj za nekaj let odstranil iz Srbije.

K smrti sluga Kolakoviča.

Belgrad, 27. marca. Iz obližja prestolonaslednikovih krogov se poroča, da je isti nasproti kralju svečano prisegel, da se Kolakoviča ni dotaknil in da ni kriv na njegovi smrti. Nasprotno, da je bil Kolakovič njegov najljubši sluga.

Belgrad, 27. marca. Včeraj se je prestolonaslednik peljal v Topčider. Osebe, ki so z njim govorile, pravijo, da se je glede slučaja Kolakovič izjavil, da s popolno mirnostjo pričakuje uspeha preiskave.

Odpoved prestolonaslednika in kraljevič Aleksander.

Belgrad, 27. marca. Vladni krogi izjavljajo, da sedanja odklonitev prestolonasledniških pravic po kraljeviču Aleksandru nikakor ni smatrati za definitivno. Princ Aleksander se je v prvem hipu le iz bratovskih čustev upiral, da bi sprejel bratovo odpoved na njegovo korist, ker je bil prepričan, da se bo dal brat Jurij po obdukciji Kolakoviča pregovoriti, da bo svoj odstop preklical. Kakor hitro pa se bo princ Aleksander prepričal, da prestolonaslednik nepreklicno ostane pri svojem sklepu, bo prestolonasledstvo sprejel. To pa tembolj, ker je gotovo, da bo vsa skupščina glasovala za tako rešitev vprašanja in se bo vsaki drugačni rešitvi odločno uprla.

Fantazije o odpovedi prestolonaslednika.

Zagreb, 26. marca. »Novosti« poročajo iz Beograda, da je bil pravi vzrok, da se je kraljevič Jurij odpovedal pravicam do prestola ta, ker so v Belgradu odkrili zaroto, ki ji je bil na čelu prestolonaslednik sam. Zarotniki so hoteli kralja Petra vreči s prestola in proglasiti Jurija kraljem.

Zemun, 27. marca. Tu se govori, da je kralj Peter, ko je slišal o odpovedi prestolonaslednika, vzkliknil: »Hvala Bogu! Bil je skrajni čas. Odvalil se mi je kamen s srca. Šlo se je za to: ali on, ali jaz!«

Prestolonaslednik bil prisiljen k odpovedi?

Belgrad, 26. marca. Po mestu je razširjena vest, da so prestolonaslednika Jurija prisilili k odpovedi s tem, da so mu grozili s tožbo radi umora Kolakoviča.

Razporeženje v Srbiji.

Belgrad, 26. marca. Celo noč je vojaštvo stražilo po mestu. Vsa belgrajska posadka je bila pripravljena. Zlasti konak je bil zastražen, ulice v bližini zaprte. Isto velja o palači prestolonaslednika. Nekaj gruč ljudi je hotelo zvečer demonstirati. Vojaštvo je demonstracije v prvem hipu zatrlo. Dolej se mir ni kalil. Mesto je nervozno razburjeno in v skrbeh kaj se zgodi. V notranjosti vsled obširnih varnostnih odredov tudi ni bilo izgredev.

Položaj na robu.

Belgrad, 27. marca. Situacija stoji na skrajnem robu odločitve. Demonstracije, ki so se 25. t. m. vršile pred prestolonaslednikovim palačo, so ostale brez vsakih nadaljnjih posledic. Kraljevič se ni pokazal. V listih je povsodi najti opazko, da bodo morda bližnji dnevi odločilnega pomena za usodo Srbije sploh.

Srbski tisk o odpovedi.

Belgrad, 27. marca. »Dnevni List« in »Trgovinski Glasnik« odobravata, da se je kraljevič Jurij odpovedal pravicam do prestola, ker da vsled svojega značaja ni bil sposoben, da bi nosil krono. V Srbiji da je imel več sovražnikov, nego se je mislilo. Socialno-demokratski in radikalni

listi so v obče zadovoljni, da je kraljevič Jurij odstopil. Vladni listi pišejo, da hočejo sovražniki dinastije in vlade izrabiti položaj in uprizoriti notranje zmede. Napadi na prestolonaslednika so delo njegovih sovražnikov in neutemeljeni.

Skupščina za prestolonaslednika.

Belgrad, 27. marca. Večina skupščine je za princa Jurja. Sploh je večina ljudstva, zlasti pa vojaštva na njegovi strani. Kralj dobiva iz raznih garnizij brzojavke v prilog kraljeviču Jurju. Poslanci ga pregovarjajo, da umakne svojo odpoved. Ker je princ Aleksander, ki je ljubljene kraljev, z vednostjo ali morda celo na ukaz kralja Petra izjavil, da prestolonasledstva ne sprejme, je s tem medigra takorekvo končana. Stališče prestolonaslednikovo se je le utrdilo.

K odpovedi prestolonaslednika.

Budimpešta, 26. marca. »Pester Lloyd« prinaša poročilo iz Beograda, glasom katerega se je v ministrskem svetu z dne 25. t. m. ugotovilo, da ministrski predsednik kralja uradno obvesti o vsebini prestolonaslednikovega dopisa. Nato je pustil kralj prestolonaslednika k sebi poklicati in je od njega zahteval izjavo, da je njegova odpoved resnična in pravi izraz njegove volje. Ko bi se dobilo od prestolonaslednika to izjavo, sestavilo bi se uradni zapisnik o njegovi odpovedi in se ga skupščini naznanilo. Obenem je min. svet sklenil, da naj kralj v oklicu na ljudstvo razglasi spremembo v prestolonasledstvu.

Nemški glas o odstopu.

Berolin, 27. marca. »Berl. Tageblatt« javlja iz Beograda: Iz kroga prestolonaslednikovih prijateljev se čuje mnenje, da se vsa ta afera z odpovedjo za Jurja bržkone ugodno izteče. Vsebina pisma ministrskemu predsedniku Novakoviću je bila le ta, da se rajše odpove svojim pravicam, nego da bi bil še dalje po krivici obrekovan. Vlada je polagala na krivično obdolžitev preveč važnosti. Pač pa pravijo tudi prijatelji prestolonaslednika, da se poda za nekaj časa v inozemstvo in tako vzame orožje onim, ki mu očitajo, da v družbi z vojnim ministrom sili državo v vojno. Princ da že od novega leta z generalom Živkovičem ni govoril več nego par besed in je bil le nekaj kratki v zunanjem ministrstvu.

Vpliv prestolonaslednikovega odstopa na zunanji položaj.

Belgrad, 27. marca. Vsled dogodkov na dvoru je vprašanje o vojni stopilo popolnoma v ozadje; vse govori le o prestolonaslednikovi abdikaciji in njenih vzrokih oz. posledicah. Diplomate je dogodek presenetil; ne verujejo pa še v resnost abdikacije in sumijo, da bo ista ali preklcana, ali pa je manevar za še nepoznane svrhe. Za slučaj, da ostane abdikacija v veljavi, pričakujejo od tega bistveno olajšavo zunanjega položaja, saj je znano, da je prestolonaslednik bil kolovodja vojne stranke. Govori se tudi, da so merodajni krogi izrabili neugodno razpoloženje proti Juriju radi slučaja Kolakovič in ga nagnili, da se odpove prestolu in zapusti Srbijo. To pa zato, ker bi bil srbski vladi gotovo vedno skušal onemogočiti korak k mirni rešitvi spora z monarhijo in ji delal velike preglavice, kakor je tudi on s svojimi hujskarijami položaj tako poostiril, da je umikanje skoro onemogočeno. Izročitev note po grofu Forgachu se neposredno še ne pričakuje. Vsekakor hočejo troententne vlasti kakor tudi Avstro-Ogrska Srbiji dati časa, da se pripravi na korak k mirni poravnavi.

Črna gora.

Carigrad, 26. marca. Tu se govori, da je knez Nikita izjavil, da ostane Črna gora v slučaju vojne med Avstro-Ogrsko in Srbijo nevtralna.

Carigrad, 26. marca. »Sabah« poroča iz Skadra, da se na črnogorski meji med ljudstvom opaža čedalje večje razburjenje. Turške oblasti javljajo, da je Črna gora pripravljena za vojno proti Avstro-Ogrski.

Rusija za razoroženje Srbije?

Milan, 26. marca. »Corriere della sera« je doznal, da sta Avstro - Ogrska in Rusija sklenili nov dogovor na podlagi onega v Münzstegu. Vsled tega je Rusija pozvala Srbijo, da se razoroži.

Srbsko posojilo.

London, 26. marca. Potrjuje se vest, da je Anglija dovolila Srbiji 100 milijonov posojila.

Nameravan napad na utrdbo pri savskem mostu.

Zemun, 27. marca. V ponedeljek ponoči se je pripeljalo od Beograda čez Savo v čolnu več oseb, ki so nameravale

avstrijsko artiljerijsko utrdbo pri savskem mostu razstreliti. Straža jih je zapazila ter začela nanje streljati, na kar so napadali, ne da bi odgovorili s streli, skočili v čoln ter hitro odveslali.

SRBIJA JE BOSNO LETA 1870 SAMA ODBILA!

V ravnokar objavljeni brošuri bivšega srbskega ministrskega predsednika dr. Vladana Gjorgjevića: »Die serbische Frage«, Stuttgart, beremo:

Jeseni leta 1870. je avstro-ogrski poslanik v Beogradu Benjamin Kallay predlagal v imenu svoje vlade sledeče:

1. Če pride med Srbijo in Turčijo do vojne, ostane Avstrija blagohotno nevtralna, naj jo napove Turčija ali Srbija.

2. Zato pa se obveže Srbija, da ostane v slučaju vojne med Avstrijo in kako drugo vlastjo nevtralna.

3. Zato dobi od Avstrije zagotovilo, da bo delala slednja na to, da se Srbiji prikloni Bosna, Hercegovina in Stara Srbija pod suvereniteto porte, ako pa Turčija Srbijo napade, brez in proti tej suvereniteti, tako da bi ta skupina tvorila samostojno srbsko državo.

Tako je Kallay diktiral Jovanu Ristiću. Vsak količjak razsoden človek bi bil ta predlog sprejel, kajti še nikoli ni nobena država stavila drugi tako sijajnega predloga! Ne! Jovan Ristić je dejal: Kaj pa če pride do konflikta med Avstrijo in Rusijo? Kako se strinja z našimi slovanskimi čustvi, da ostanemo v tem slučaju nevtralni?

Tako je čustvo premagalo pamet. Taista Rusija, za katero se je Srbija tako žrtvovala, pa ni za Srbijo nikoli nič storila. Čisto prav sodi dr. Vladan Gjorgjević: Ruska hipnoza je našemu narodu najbolj škodovala!

KMEČKI NEMIRI V RUMUNIJI.

»Adeverul« poroča, da so izbruhnili v Rumuniji veliki kmečki nemiri. Vlada je odredila obširne varnostne naprave.

KRIZA V NEMČIJ.

Knez Bülow namerava razpustiti nemški državni zbor. Izključeno pa ni, da še enkrat slikajo Bülowov blok. Zadnji spor je nastal, ker hočejo konservativci v postavi za obdobje špirta ugodnosti za kmečke žgarnarje, čemur nasprotujejo svobodomiselne stranke vladnega bloka. Ni verjetno, da Bülow zdaj odstopi, ker je političen položaj resen in zapleten.

HIŠNE PREISKAVE V PETERBURGU.

V Peterburgu so zaprli 26. t. m. popoldne veliko oseb, ker so zasledili novo prekucijsko organizacijo. Aretiranci nočejo ničesar priznati. Našli so pri njih obširen, natančno izdelan načrt za revolucionarno propagando osobito med delavstvom. Policija je preiskala 60 stanovanj in zaprla 30 oseb, med njimi 23letno hčerko polkovnika Tanturova in njeno prijateljico Belevsin.

RUSKI FINANČNI MINISTER KOKOVCEV ODSTOPI

in postane ruski poslanik v Parizu.

UROPANA DENARNA TEHERANSKA POŠTA.

Poveljnik šahovih čet je uropal teheransko denarno pošto. Med pošiljatkami je bilo več denarnih pisem angleških tvrdk. Operacije proti Taebrišu se bodo vodile z ukradenim angleškim denarjem.

NOVA POŠTNA STAVKA NA FRAN-COSKEM.

Ministrski svet je sklenil, da kaznuje tiste osebe, ki so podpisale državnega tajnika Simijana žaleč letak. Štrajkarski odbor poštne službenice je zagrozil z novo hujšo stavko, ako to store. Prihodnja stavka bo splošna.

Proces protl Srbom v Zagrebu.

Predno so odvedli v sredo obtožence iz sodne dvorane po Miličevem klicu: »Svaka sila do vremena«, je predsednik rekel, da Miliću za ta izraz naloži še en post. Državni pravdnik očita nato obtožencu Ercegovacu, da so se delali Srbi prijazni Hrvatov, da jih lažje prevarijo. Obtoženec zanikava in izjavi, da so Srbi inteligentni in da so bili Srbi odkriti prijatelji Hrvatov. Sodišče je po kratkem odmoru pričelo zaslišavati 17. obtoženca trgovca Nikola Rebrača, ki izjavi, da obtožnice ne razume. Prizna, da je pristaš samostojne srbske stranke. O velesrbski propagandi mu ni nič znanega. Zanikava, da bi bil kdaj javno govoril za velikosrbsko propagando in trdil v svojem govoru, da je Svetozar Pribičević v neposredni zvezi s kraljem Petrom. Predsednik čita brzojavke, ki jih je poslala stranka obtožencu ob saborskih volitvah in opomni, da se je živahno udeleževal političke agitacije. Državni pravdnik očita obtožencu, da je pel v »Balkanu« pesem »Oro klik-

će«, ki je posvečena kralju Petru, nadalje pristavlja, da kljub preiskavi ljudstvo še vedno kliče: »Živio Peter Karagjorgjević!« Obtoženec: »Priče so Frankovci.« Državni pravdnik: »Priče, osobito v Glini, so dobile doposlane lastne mrtvaške liste in grozilna pisma, ako zaprišeje svoje izpovedbe.«

V petek dopoldne prične zaslišavati sodišče 18. obtoženca Stanka Ribarac. Sodišče odkloni predlog zagovornika dr. Srdjana Budisavljevića, da bi sodišče zaslišalo tudi Ribaracove alibi-priče. Sodni svetnik dr. Fink vpraša obtoženca, zakaj niso nadaljevali skupnih sokolskih vaj. Ribarac: »Ker so izostali Frankovci.« Dr. Fink: »Koliko Frankovcev je bilo v Sokolu?« Ribarac: »Koliko je prič.« Na dr. Nemcevo vprašanje, zakaj se je ustanovil samostojni srbski Sokol, izpove obtoženec, da po iniciativi Hrvata dr. Štefana Španića. Ob desetih se je pričelo zaslišavanje 19letnega gostilničarja Gjura Končarja, ki izpove, da ni pripadal nobeni srbski stranki in ničesar ne zna o velikosrbski propagandi. Državni pravdnik Acurti: »Ste se li udeležili famoznega banderija, ki je klicalo: »Živila Srbija!« »Živio kralj Petar!« »Živio Pribičević!« Obtoženec: »Ne.« Dr. Budisavljević: »Vaša mati je Hrvatica, vi ste pa Srb?« Obtoženec: »Da, Srb sem.« Dr. Budisavljević: »Vas li je vaša mati učila, da ste Srb?« Obtoženec: »Da!« Dr. Budisavljević: »Živila!« (Veselo.) Predsednik posvari zagovornike in jim grozi z disciplinarnimi kaznimi. Ob 1/11. uri dopoldne prične zaslišavati 20. obtoženca, glinskega krojača Ljubomira Milića, ki izpove, da so ga izključili iz samostojne srbske stranke. Za politiko se ni zanimal. Predsednik: »Stopili ste nekemu psu na rep in ko je zalajal, ste zaklicali: »Kako Hrvat cvili!« Obtoženec: »Pes ni imel repa in ni res, da sem imenoval psa Hrvata.« Predsednik: »Priče pa tako trde.« Obtoženec: »Rekel sem le, če je pes morebiti tudi Hrvat, ker trdite, da so na Hrvaškem sami Hrvati. Rekel sem to v šali. Bili smo vsi več ali manj vinjeni. Sploh sem pa lojalen hrvaški državljani, kar morajo priznati tudi glinski Hrvati.« Na vprašanje državnega pravdnika izpove, da je šival še kot pomočnik srbske zastave, že ko je kandidiral za poslanca Dušan Slijepčević. (Velik nemir med obtoženci.) Sodišče ukaže, naj se odstraniti Adam in Valerijan Pribičević. Obtoženci kličejo: »Mi smo tudi delali medklice.« Predsednik: »O tem bo takoj sodišče sklepalo.« Po kratkem posvetovanju ukaže predsednik, da se odstranijo vsi obtoženci v današnji in jutrišnji razpravi. Popa Milić in Orešanin zakličeta: »Bila sva tiho in nisva ničesar zagrešila proti disciplini.« Predsednik: »Če se ne boste dostojno obnašali, dobite disciplinarne kazni.« Vojski odvedejo iz dvorane obtožence, ki razgrajajo in glasno ugovarjajo. Nekoliko pred 11. uro se prične zaslišavati 21letni glinski trgovec Dimitrij Gajić, ki izpove, da mu ni nič znanega o konferencah, ki so se jih udeležili poslanci Pribičević, Budisavljević in Supilo. Udeležil se je le nekega volivnega shoda, na katerem je govoril Pribičević. Vsebinsko govora je pozabil. Prodajal je srbske in hrvaške trobojne znake. O velesrbskem banderiju in o velesrbski propagandi ničesar ne ve. Bogdan Ristović, zemljiškoknjižni praktikant v Glini, 20 let star, izjavi, da ni kriv. Udeleževal se ni sej izvrševalnega odbora samostojne srbske stranke in ni ničesar znal o propagandi. Glinski brivec Stevo Končar, 23 let star, biva šest let v Glini, je samostojen, organizaciji samostojne srbske stranke je pristopil 1903 in bil 1906 izvoljen v izvrševalni odbor. Izjavlja, da je dober hrvaški domoljub. Dr. Nemec: »Ali je bil okrajni načelnik Radančević navzoč, ko je poročal Supilo?« Končar: »Da. Držal je dežnik nad Supilom, ko je govoril in je živahno pritrjeval.« (Veselo.) Dr. Solarić: »Ali se je dal briti drž. pravdnika namestnik Stožir v Glini po obtožencu?« Stožir: »Brijem se sam.« Predsednik: »Pustimo brivsko vprašanje.« (Veselo.) Dr. Nemec predlaga, naj se prečita članek dr. Dušana Peleša, ki nastopa za slogo med Hrvat in Srbi. Državni pravdnik Acurti se protivi predlogu, ker je tudi proti dr. Pelešu uvedeno postopanje in se je prosilo za izročitev. Tudi ni članek v nikakvi zvezi z obtožbo. Sodišče sklene, da se članek prečita. Predsednik: »Članek ničesar ne dokaže.« Nato se prekine razprava.

Idrijske novice.

I Sokolov ples so nameravali na dan sv. Jožefa dne 19. marca v javnem lokal. Navajeni prej neomejene svobode niso kar nič javili županstvu, da bo v vsakemu dostopnem prostoru v dvorani pri »Črnem orlu« godba in ples. Začeli so bili že s svojo zabavo, godba je pričela igrati in

nekaj parov se je že zavrtilo. Tu vstopi mestni stražnik v uniformi in izjavi, da bode kaznovan vsak godec, ki še naprej gode. Dovoljenja za godbo in ples se ni prosilo, torej tudi dovoljenja nimajo, zato se opozarja na posledice, če kdo ne uboga. Godci so pospravili svoje instrumente in navzoči so se polagoma razšli. Ali v tem obstoji izobrazba in napredek pri Sokolu, ako v prepovedanem času brez vsakega dovoljenja omislijo javen ples?

I V prid Vincencijevi družbi za podporo onemoglih in revnih bolnikov se je na praznik Matere Božje napravila igra »Požigalčeva hči«. Igra je krasno uspela, dvorana natlačena, gmoten uspeh sijalen. Čudili smo se, da je isti večer napravilo veselico v realski telovadnici »Delavsko bralno društvo«. Smo sicer navajeni, da kadarkoli ima »Katoliška družba« veselico, naprednjaki gotovo napravijo kak zabaven večer s šaljivo pošto, da bi gotovo svoje ude odvrnili od katoliške veselice. Nam sicer to ne škoduje, ker so prostori vselej pretesni, dasi izberemo največje dvorano v našem mestu A da bodo celo sedaj na isti dan omislili za-se veselico, ko se ne gre za politično stranko, temveč le v dobri namen za podporo revežev, nismo pričakovali. Saj imajo obilo priložnosti ob nedeljah in praznikih si poljubno izbrati katerikoli dan. Tudi sedaj ni družbi škodovalo v gmotnem oziru, a vidimo iz tega, koliko je na znani trditvi: zidajmo čitalnico, katera bo vsem pristopna. Da, pristopna liberalni inteligenci, mogoče tudi socialnim demokratom, a pristašem S. L. S. gotovo ne. Dvomimo tudi, da bi delavcem sploh odstopili kedaj elegantno dvorano, ker ruder in parketi se ne ujema. Vsaj dosedaj niso nobenkrat imeli socialni demokrati v čitalnici ne kakega svojega shoda, ne svoje veselice, četudi jo je občina s skupnim denarjem zidala. Morda počasi izpregledajo nekateri, ki sedaj slepo gredo z zaveznički.

OBČNI ZBOR »MATICE HRVATSKE«

se je vršil včeraj v Zagrebu. »Slovensko Matico« sta zastopala na občnem zboru predsednik dr. Iles in tajnik Podkrajšek. Občni zbor je otvoril predsednik »Matice Hrvatske« dr. Franjo Arnold, ki je v otvoritvenem govoru povdajal potrebo narodne kulture. Treba je pobijati vse kosmopolitične vplive. Literatura, ki je postala med nami že mednarodna, naj se vrne k narodni duši. Pri volitvah odbora je predlagal Milan Krešić zopetno izvolitev dosedanjega predsednika dr. Arnolda, dr. Rudolf Horvat dr. Vjekoslava Klaića. Pri volitvah se je razvil boj med pristaši čiste stranke prava, ki so kandidirali za predsednika profesorja Kršnjavega in med pristaši kompromisa s pisateljskim društvom. Poslednja lista je zmagala z veliko večino. Za predsednika je izvoljen dr. Oton Kučera (147 glasov). Približno ravno toliko glasov so dobili v razne odseke izvoljeni Krsto Pavletić, profesor Oton Bošnjak, profesor dr. Stjepan Bosanec, profesor Rob. Pinter, Vladimir Treščec, Janko Leskovar, Veljko Tomić, profesor dr. Branko Drechsler. V odboru nista več dosedanjí sedemletni predsednik »Matice Hrvatske« profesor Gjuro Arnold in dosedanjí tajnik dr. Ante Radić.

IZLET V KRAKOV.

Eno najzanimivejših slovanskih mest je starodavna stolica poljskega kraljestva, Krakov, kamor se namerava prirediti letos v prvih dneh majnika slovanski izlet. Krakov ima jako veliko starodavnih spominkov, velikanski grad davnih poljskih kraljev, Vavel, narodni muzej, muzej grofov Čackih, muzej grofov Čartorijskih, muzej Matejke, cerkev na Skalci, kjer je bil umorjen sveti Stanislav, cerkev Matere Božje, starodavno krasno zgradbo, in mnogo drugih cerkva in zanimivosti. Brez dvoma ni nobenega slovanskega mesta več, kjer bi se nahajalo toliko starodavnih spominkov in zanimivosti.

3. majnika je slovesno praznovanje takozvane poljske konstitucije, največji poljski politični praznik, 8. majnika je praznik patrona poljskega naroda, svetega Stanislava, in prvo nedeljo v majniku se bo letos prvič obhajal slovesno praznik »Matere Božje, kraljice poljske krone«. Slovenci so vabljeni, da se udeležijo teh slavnosti.

Poljaki se živo zanimajo za ta izlet Slovencev v njihovo stolico. Več poljskih korporacij je ponudilo svojo uslugo, da sprejmejo slovenske goste. Poljski akademiki so se ponudili, da prevzamejo slovansko mladino, ki bi se udeležila izleta, druge korporacije hočejo prevzeti starejšo izletnike.

Kdor si hoče ogledati zanimivosti poljskega naroda, ne bo našel kmalu ugodnejše prilike. Polovična vožnja iz Ljubljane v Krakov stane z brzovlakom po južni železnici sem in tja kakih 36 kron,

po državni pa s poštnim vlakom okrog 26 kron.

Drugi stroški bodo minimalni. Kdor bi se nameraval udeležiti, naj naznani do Veliki noči na naslov: Dr. L. Lénart, Katoliška tiskarna. Ko se bo vedelo približno število udeležencev, se bodo natančneje naznanile cene in spored.

Znanost in umetnost.

* Zemljevid bojnega polja avstrijsko-srbske vojne. Ker je ravnokar izšel v novem natisu krasni Handtkejev zemljevid Srbije in Črne gore, ki po svoji preciznosti daleč presega zadnjič naznanjeni Langhansov zemljevid bojnega polja, bomo poslali vsakemu naročniku v prihodnje zemljevid Handtkejev, kateri bo bolje vstrel. Četudi je Handtkejev zemljevid skoro polovico večji od Langhansovega ima isto ceno in stane samo 1 K 30 h s poštnino vred. Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dnevne novice.

+ Nesramna nemška laž. »Freie Stimmen«, glasilo najzagrizenejših koroških nemčurjev in slovenskih narodnih odpadnikov, ki se odlikuje s svojim strupenim, vprav gadjim sovraštvom proti Slovincem, so lažljivo poročale, da so na shodu na Koroškem v Guštajnu razbili shod dr. Kreku in da so njega in monsignora Podgorca nesli nasprotniki s shoda. »Freie Stimmen« so nesramno lagale in izdale skrivno svojo željo, ki se pa ni uresničila. Shod v Guštajnu je bil lep in miren. Mmrarlo je le par pijanih socialistov. Poročilo slovenskožrske »štimitice« je popolnoma zlagano. Kako tale nemčurski listič laže, kaže najbolj dejstvo, ker monsignor Podgorc niti ni bil na shodu v Guštajnu. Naravnost sijalen je pa bil shod v Možicah. Zborovalci v Guštajnu in v Možicah so navdušeno sledili domoljubnim izvajanjem dr. Kreka. Guštajnski in možiški shod sta bila velika blamaža za koroške nemčurje in nemškutarje, zato so pa »Fr. Stimmen« v onemogli jezi tako nesramno lagale, kakor znajo lagati le nemčurji in pa nemškutarji.

+ Uravnava vipavskih vod. Z Dunaja se nam poroča: Poljedelsko ministrstvo je odobrilo načrte za uravnava vipavskih vod in proračun stroškov v skupnem znesku 1,152.000 kron. Z ozirom na redno poplavljanje državne ceste je ministrstvo za javna dela dovolilo 2 odstotka v okroglem znesku 24.000 kron državne podpore. Poljedelsko ministrstvo je le načeloma zagotovilo državno podporo, katero pa določi v odstotkih tedaj, ko bodo dežela in udeleženci zagotovili svoje prispevke. Upanje je, da država prevzame vsaj polovico vseh stroškov. Poljedelsko ministrstvo je naročilo deželni vladi, da izvrši vodopravno obravnavo in dobi zagotovilo prispevkov od dežele in udeležencev. Zeleti je, da se to nujno vprašanje čimprej reši.

+ Lahonska nadutost. Tole priporočamo slovanskim državnim poslancem za uporabo in odločen nastop. Deželni urad »občega pokojninskega zavoda za nameščence v Trstu« je komaj ustanovljen, a že kaže strupeno svoje lahonsko protislovansko žrelo. Pri zavodu so zavarovani, kar je našim bralcem znano, zasebni nameščenci iz Primorske, Dalmacije in Kranjske. Mislil bi si kdo, da se zato zavodova pisarna ne bo upala izzivati Slovanov. A kdor tako misli in sodi, je šema, ker ne pozna lahonske nadutosti in lahonskega zaničevanja nasproti slovanskim »ščavom«, ki jih Lahoni tako sovražijo, da bi jih najrajši potopili in zadušili v žlici vode, ako bi se pustili. V rokah smo imeli slovenski dopis te zelene mlade pisarne. Skovan je sicer v barbarski slovenščini, a zato ne zabavljamo, saj vemo, da piše barbarsko slovenščino marsikdo, ki je napravil maturo v slovenščini. Nekaj drugega je, kar najodločneje obsojamo. Uradno pismo nosi namreč samolaški napis: »Agenzia provinciale dell istituto generale di pensione per impiegati Trieste, Via Caserma No. 4, II. p.« Slovani naj bi kar mirno požrli, kar si upa nuditi po milosti tržaškega namestništva sestavljena mlada lahonska birokracija te agencije. Mlademu lahonskemu gadu, ki živi povečini po slovanskem denarju slovanskih nameščenec in podjetnikov, se mora takoj stopiti na rep in se mu morajo izrjavati njegovi strupeni lahonski protislovanski zobje. Da se to zgodi, naj poskrbi jugoslovanska državnozborna delegacija in slovansko časopisje.

+ Pri občinskih volitvah v Idriji so v III. razredu dobili naši kandidatje 158. kandidatje združenih liberalnih in socialnih demokratov 229 glasov.

+ Dr. Tavčarja je sram. »Slovenski Narod« je poročal, da je dr. Tavčar na shodu v Cerknici dejal, da so bili »kleriki-

kalni deželi odborniki za dovolitev Zagorjavega avtomobila. Včeraj pa »Narod« priobčuje dr. Tavčarjev popravek, da tega ni nikdar rekel.

Bodoči (?) srbski prestolonaslednik, princ Aleksander, je sedaj v 21. letu starosti. Razmerje med obema bratoma ni bilo prijazno, ker je Jurij vedno sumil, da ga bo Aleksander z rusko pomočjo odstranil s prestolonasledstva. Na prošnjo kralja Petra je car Nikolaj povabil princa Aleksandra v Petrograd, da tam nadaljuje svoje študije. Toda Aleksander, ki je šibkega zdravja, peterburško podnebje ni ugajalo in je večkrat obolet. Ko je lanske jeseni prišel v Petrograd prestolonaslednik Jurij s Pasičem v znani misiji, sta se brata sprijaznila in je Aleksander sveto zadržal, da ni nikdar stremil za prestolonasledstvom. Princ Aleksander je v vsem čisto drugačnega značaja kakor Jurij.

Ostuden je boj, ki ga vodi stranka dr. Franka na Hrvaško proti Srbom. Mi ne prikrivamo in ne zagovarjamo pravoslavnih nestrpnosti in srbskih aspiracij, protestiraj pa moramo v imenu vsega slovenskega ljudstva, da »Hrvatsko Pravo« označuje hrvaško vladno učno osnovo za ljudske šole »veleizdajsko«, ker se v nji imenuje hrvatski jezik »hrvatski ili srbski«, ker se uči v zgodovini »Dolazak Hrvata i Srba v današnju domovinu«, ker se piše o Sv. Savi, ureditelju srbske cerkve, o Dušanu Silnem in Kosovem polju ter o prihodu Srbov na Hrvaško pod Leopoldom I. To je »Pravo« veleizdajsko! Sramotno je to sovraštvo in veliko bolj nečastno za hrvaške politike stare starčevičanske stranke, kakor pa za Raucha in Mažare. Habsburški vladarji so z veseljem sprejeli Srbe, ki so k njim pribežali izpod turškega jarma in jim podelili dalekosežno avtonomijo in še sedanjí vladar Franc Jožef I. je imenoval srbskega vojvodo. Zdaj pa hočejo nekateri Hrvati kot oprode Mažarov popolnoma ugonobiti bratski narod, namesto da bi ga zase pridobili in spoštovali njegova prava ter njegovo visoko razvito narodno čustvovanje! Ali ni nikogar, ki bi najvišje mesto resnično informiral o tako sramotnih razmerah? Cesar se je izjavil za mir in popustljivost, Frankovci v Zagrebu pa pojejo na cesti glasno:

»Sumi nam Drina okrvavljena
Plače vdovica, ljuto ranjena,
Marš, marš, marš!
Beograd je naš!
Jedan, dva, tri — napred Hrvati!»

S takimi bezniškimi popevkami osramočujejo pristaši dr. Franka celo Hrvaško. Mi smo gotovo največji zagovorniki hrvaških državnoprav. idealov pod habsburškim žezlom toda na ta način se seje namenoma sovraštvo in hrvaška ter dinastična čustva kruto profanirajo. Še enkrat iz cele duše — fej!

Škandalozne razmere vladajo v Hrušici pri Ljubljani. Pod tem naslovom je pisal »Slovenski Narod« pred kratkim to-le: Šolska voditeljica mora prestatati pri sosedih bojko zaradi vode. Dekla mora hoditi po njo pol ure daleč na Golovec in to v takem vremenu. Vode prinese komaj za kuho iz take dalje. Lani decembra se je v drugem razredu vnelo pri peč. Naenkrat je bilo vse v plamenu. Nastal bi bil pravcati požar, ki bi bil uničil trirazrednico, če bi ne bilo pri roki zadosti vode, s katero je učiteljstvo pogasilo plamen, ki se je brzo širil. Sedaj bi učiteljstvo bilo veselo, če bi rešilo življenje 150 otrok. Zares lep hruševski župan, ki je dejal 24. febr. 1909 posestniku v Spodnji Hrušici, kjer je dobivala šola dosedaj vodo za denar: »Neumen si, če jo še daješ. Jaz je ne bi niti za 20 gld.« Imenovani posestnik je še isti dan zagrozil šolski dekli, da ji bo razbil škaf, če pride še enkrat po vodo. Lani pa je preprečil hruševski župan s svojim odstopom od krajnega šol. sveta, da se ni moglo pričeti s kopanjem šolskega vodnjaka, dasi je dobila šola podpore 150 K od drugod. Lep prijatelj šole!

Temu poročilu ugovarjamo podpisani in resnici na ljubo pribijemo ta-le dejstva: Šolska voditeljica Marija Cepuder ne prestopa nobenega bojkota. Posestnik Zorc, pri katerem je šola dobivala vodo, je le rekel dekli šolske voditeljice, da bo od sedaj naprej, ker je pomanjkanje vode, dobivala v njegovem vodnjaku vodo le za kuho; za pranje in za snajenje šole naj pa gre na potok, ki teče skozi Hrušico. Ali je to bojko? Dalje: Ni res, da hodi dekla šol. voditeljice po vodo na Golovec pol ure daleč. Dekla hodi po vodo k Vrhovcu v Hrušico, ki je ob cesti in komaj 5 minut daleč. Sicer pa dekla plača krajni šolski svet. Res je pa, da se je lansko leto meseca decembra vnelo v drugem razredu. Pa kaj se je vnelo? Tleti so začele stare popirne škafje, ki so bile naložene tak peči. Zakaj pa je šolsko vodstvo tako malo skrbelo za red in snago? Stare škafje spadajo kam drugam, ne v šolo! Ni pa

bilo vse naenkrat v plamenu, in tudi če bi bilo, bi bile zgorele pač le stare škafje voditelja ali voditeljice, stare škafje, ki naj bi bile naložene kje drugod, ne v šoli za pečjo. Tudi ni res, da bi bil hruševski župan rekel Zorc: Neumen si, če jo še daješ. Jaz je ne bi niti za 20 goldinarjev. To spričujeva midva podpisana. Sicer je pa Zorc pravilno postopal, da je omejil rabo vode, saj mu še za nazaj niso plačali. Predsednik krajnega šolskega sveta je sicer izročil denar za vodo šolskemu voditelju in sicer za vsako leto 10 K, a Zorc je dobil za tri leta le 6 K. Kje pa je ostali denar? Tudi ni res, da je dobila šola kako podporo za vodnjak od drugod. Kranjska hranilnica je pisala, da naj se izkaže šola s potrdilom o narejenem vodnjaku, potem bo šole prispevala. Torej šola še ni nič dobila. — Franc Zorc, posestnik v Hrušici. Marija Zorc.

Velika železniška nesreča pri Josipdolu. Na progi Zagreb-Reka se je pripetila pri Josipdolu velika železniška nesreča dne 25. t. m. zvečer. Ponesrečil je mešanec, ki vozi iz Kamerala-Moravice v Karlovce. Vlak je došel ob 6. uri 42 minut v Josipdol, kjer se je pa pretrgal in da je drugi del se zaletel v prvi del. Iz tira je skočilo več voz, dva sta padla z nasipa 40 metrov globoko. Razbilo se je 22 voz. Uradno se poroča, da je ubitih šest potnikov, eden nevarno in eden lahko ranjen. Lahko sta tudi ranjena dva železniška uslužbenca.

Živinorejska zadruga se je osnovala v Predosljah.

Treznostno gibanje. Sv. Jožefa dan je bil govor o treznosti v Škofji Loki, preteklo nedeljo pa v Preski in v Šmarci pri Kamniku. Na vseh treh krajih se je zasnova protialkoholna organizacija. V Preski se je zavezal za popolno abstinenco telovadski naraščaj. V Šmarci je predaval g. Vekoslav Ravnikar ob polni društveni dvorani. Šmarčani so jako napredni. Imajo mlekarino in izobraževalno društvo, ki je vodijo sami, ter lep društveni dom. Protialkoholna organizacija, ki je tam že obstajala, se je ta dan nanovo poživila. Naprej — zastava protialkoholnega boja!

Poučni tečaj v Cerkljah se zaradi velikega snega ni mogel vršiti 3. in 4. t. m. Pač pa se je vršil 15. in 16. t. meseca. Predaval je nadzornik gosp. Legvart o perutninarstvu in živinoreji. S svojim poljudnim predavanjem se je ljudem splošno priljubil. Tajnik »Zadružne zveze« g. Kralj je predaval o zadružništvu in globoko segel v zadružno misel. Ljudje so pazno sledili njegovim proizvajanjem. Udeležba je bila vedno velika. Predavanje se je vršilo v šoli v največji učni sobi, ki je bila polna.

Za rodbine rezervistov, ki so v bedi, so pričeli na poziv Avgusta pl. Pisačiča nabirati darove. G. pl. Pisačič je daroval 600 kron.

Nova poštna nabiralnica. Te dni je začela poslovati poštna nabiralnica v Starem Apnu, ki bo imela zvezo s c. kr. pošt-nim uradom v Turjaku.

Na avstrijsko-srbski meji ustreljen je bil te dni vojak Friedl. Friedl je bil hlapec s Koroškega.

Dr. Lueger odpotuje prihodnji ponedeljek iz Lovrane nazaj na Dunaj.

Perutninarska razstava. Osrednja perutninarska zadruga v Ljubljani priredi meseca maja t. l. perutninarsko razstavo.

Slovensko gledališče v Trstu. Z ozirom na zasluge, ki si jih je priborila gospa Danilova kot učiteljica in igralka v Trstu za razvoj in napredek slovenskega gledališča, je odbor dram. društva odredil g. Danilovi dne 4. aprila t. l. častni in benefični večer. Predstavljala se bo igra Madam Sans-Gêne. V vlogi Napoleona nastopi g. Danilo.

Nevarno je obolet č. g. Jernej Klinac, župnik v Javoru pod Ljubljano. Priporoča se prijateljem in znancem v molitev.

K »Matici Slovenski« je pristopil kot ustanovnik g. Ivan Novak, trgovec v Zagrebu.

Nemški šulferajn na Koroškem. Nemški šulferajn je sklenil kot prvi dar za Koroško v letu 1909. dati 40.000 kron.

Štajerske novice.

Š Odborova seja S. K. S. Z. bo v četrtek, 1. aprila ob 5. uri popoldne.

Š Zaupni shod staroliberalne stranke v Gornji Radgoni je bil zelo slabo obiskan. Dr. Jurtela, ki se je nekoč v veseli družbi izjavil, da se ne bo več spuščal v politične boje, izjavil, da ne odstopi od političnega dela, in da ga od tega »dela« odtrga samo smrt. Ploj je izrazil željo, naj bi bili Slovenci složni, ne oziraje se na njega, ki snuje — nove stranke. Junaško je nastopil tudi ljutomerski advokat dr. Grossmann, ki pa še vedno ni pojasnil, kako je s tisto afero z Südmarko. Posebne nesreče ni bilo.

Ljubljanske novice.

Ij Predavanje dr. Evgena Lampeta v veliki dvorani »Uniona« se vrši prihodnji torek 30. t. m. ob pol osmi uri zvečer. Pri-dite!

Ij Duhovne vaje za delavce in moške sploh bodo v Ljubljani v cerkvi Jezusovega Srca od sobote pred cvetno nedeljo (3. aprila) do torka velikega tedna (6. apr.) Razpored: v soboto bo pridiga ob 7. uri zvečer; v nedeljo ob 7. uri zjutraj in ob 5. uri popoldne; v ponedeljek ob 5. uri zjutraj in ob 7. uri zvečer; v torek ob 5. uri zjutraj in ob 7. uri zvečer. — Krščanski mošje, skupaj!

Ij Za rokodelski dom v Ljubljani so darovali p. n. preč. gg.: Dr. J. Dolenc, profesor bogoslovja, 20 K, J. Erker, stolni kanonik, 10 K, J. Lavrič, župnik v Logatcu, 4 K, N. M. 15 K. — Bog povrni blagim dobrotnikom in jim obudi požrtvovalnih posmehovalcev!

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov je imelo na praznik sv. Jožefa in katol. mladeniško društvo včeraj na praznik Marijinega oznanenja skupno božjo službo v cerkvi Jezusovega Srca. Med mašo je bilo obakrat sv. obhajilo za družtvenike. Udeležilo se je 150 članov vrle rokodelske organizacije sv. obhajila. Udeležba je bila pač polnoštevna. Na praznik sv. Jožefa je oskrbel petje pri sv. maši pevski zbor katol. društva rokodelskih pomočnikov pod vodstvom g. P. Gorjupa, včeraj pa pevski zbor katol. mladeniškega društva pod vodstvom g. Gruma.

Ij Pri koncertu velikega orkestra dunajskih glasbenih umetnikov pod vodstvom Oskarja Nedbala bo blizu 70 mož broječ orkester dne 2. aprila v Ljubljani izvajal sledeč prekrasen spored: 1. Weber: Oberon, overtura. 2. Smetana: Vltava, velika simfonična slika. 3. R. Wagner: Idila Siegfrieda. 4. Čajkowskij: šesta, dramatična simfonija Pathétique. Sedeži se dobivajo v Češarkovi trafiki po 2, 3, 4, 5 in 6 kron.

Ij Konferenca »Sodalitatis in honorem sst. Cordis Jesu« duhovščine dekanije okolice ljubljanske bode dne 31. marca l. 1909. ob deseti uri dop. v knezoškofijski palači.

Ij Na mestu venca na grob gostilničarja in mesarskega mojstra g. Zupana je darovala rodbina g. Medveda za reveže 20 K.

Ij Spored jutrišnjega koncerta »Slovenske filharmonije«: 1. Lortzing: Car in tesar, overtura. 2. Čajkowskij: Chant sans paroles. 3. Rubinstein: Trot de Cavalleria. 4. Hipolitov-Ivanov: Gruzinska koračnica. 5. Parma: Stara pesem, fantazija. 6. Grieg: Smrt Aze, Ples Anitre. 7. Piercy: Echos du bale-Valse. 8. Strauss: Netopir. 9. Eilenberg: Prihod straže. 10. Waldteufel. 11. Sousa: Pod amerikansko zastavo.

Ij Iz gledališke pisarne. V torek se vzprijazni prvič Suppejeva opereta »Donna Juanita«. Komponist je Dalmatinec in je za svojo opereto uporabljal jugoslovanske motive. Snov libreta je zajeta iz dogodkov l. 1796, ko so Francozi zvičajno osvobodili špansko obmorsko trdnjavo v biskajskem zalivu, San Sebastian, angleške krute posadke. Francozi so se preoblekli v romarje in menihe ter so zasedli mesto, ko so se Angleži baš zabavali na narodni veselici »Jamajka«, na kateri so se odrasli našemili za otroke. Zvičaj si je izmislil mlad kadet, da reši ujetega brata. Ta dražestna, melodij bogata opereta se je v novi priredbi pela lani na Dunaju več stokrat zapored z največjim uspehom. V tej opereti sodelujejo vse prve operetne moči ter ima zbor veliko ulogo. Glavne pevske vloge pojó gđc. Hadrbolečeva, gđc. Thalerjeva, gđc. Peršlova, g. Povhe, g. Bohuslav, g. Kranjec, g. Iličič in g. Križaj.

Ij Slovensko ženstvo ima v ponedeljek ob 5. uri sestanek v »Mestnem domu«, da uredi preskrbo ranjencev v slučaju vojne.

Razne stvari.

Usoda kraljevskega sina. Milan Kristić, nezakonski sin srbskega kralja Milana, ki je bil nedavno angažiran v nekem berolinskem cirkusu, kjer se je kazal kot izvrstnega streleca, je moral nakrat prekiniti svoje produkcije. Srbsko odposlanstvo je pri berolinski policiji protestiralo, ker se je nazival Obrenović. Zaradi tega je moral Kristić pred časom prekiniti svoj angažma.

Tolstojeva bolezen. Iz Peterburga se poroča, da je zdravje Tolstojega zelo slabo in da dohajajo zelo resna poročila. Njegov prijatelj Čertkov, ki je dobil že izgonilno povelje, je dobil dovoljenje, da sme ostati med Tolstojevu boleznijo pri njem.

Nov zrakoplov. Iz domovine bratov Wright, Daytonov v Ameriki, se poroča, da je tam minole dni nek Richardson napravil poizkuse s svojim novim zrakoplovom,

ki temelji na popomoma drugih načelih, nego drugi dosedanjí letalni stroji. Uspeh da je bil presenetljiv. Stroj se je z lastnimi močmi dvignil neposredno s tal do 100 m visočine ter ostal v zraku 38 minut; krmi-lo deluje nezmotno. Ameriška vlada se zelo zanima za to iznajdbo, Francija pa je prosila Richardsona, da pride s svojim zrakoplovom tje kaj proizvajati zlete.

Laška kraljica Jelena je nevarno obolela.

Nadvojvoda Fran Ferdinand je lahko obolel in mora nekaj dni ostati v postelji.

Iz ljubosumnosti je ustrelila v Rostocku ključavničarjeva hči Avgusta Zohel igralko Frido Barthold.

Predrzen rop ob belem dnevu v Bruslju. Dne 26. marca popoldne sta napadla sredi mesta dva Američana nekega bančnega uradnika, ga pobila na tla in oropala 40.000 frankov. Enega roparjev so vjeli.

Tragična osoda rodbine Vereščagin. V Peterburgu se sedaj mnogo govori o žalostni osodi, ki je zadela rodbino Vereščagin. Vsi člani te rodbine so se odlikovali s hrabrostjo in izrednim značajem. En brat, Vasilij Vereščagin, znani slikar, je izgubil življenje v rusko-japonski vojni na vojni ladji »Petropavlovsk« skupno z admiralom Makarovom. Drugi brat Nikolaj Vereščagin je umrl za opeklinami, ki jih je dobil povodom neke železniške nesreče. Tretji brat Sergej Vereščagin pal je pri Plevni v rusko-turški vojni; četrti brat je zblaznel, peti je povsem osiromašil, šesti brat, Aleksander Vereščagin, general v ruski vojni, se je nedavno ustrelil. Mati teh šestero bratov in njena hči sta umrle za operacijami.

Jugoslovanskih zadrug je bilo koncem leta 1908. 1.113. Od teh jih ni poslovalo kakih 160—170. Vendar pa število zadrug kaže, da se Jugoslovani (števila ne obsega Hrvatske, Bosne in Srbije) gospodarsko pridno gibljejo.

Kako naj se ravna v marcu s cvetličami rastočimi v posodah? Kakor hitro so začele cvetlice vnovič poganjati, naj se jih brž presadi. Ko se jih je presadilo, postavi naj se jih v zaprt in gorak prostor ter poskropi po listju vsak dan z vodo. Ako rasto v večjih lesenih posodah ali škafih, zbije naj se najpoprej s posode obroče, pobere krog in krog deske ali doge, zemljo krog korenin dobro zrahlja, sključene korenine gladko odreže in vsadi nato v drugo večjo posodo.

DAROVİ ZA »LJUDSKI SKLAD«.

Gg.: dr. Lampe 150 K; kanonik Šiška 10 K; Al. Kocmur, solčicator, 5 K; Iv. Stanonik, župan, 10 K; Fr. Cerar, Domžale, 5 K; Val. Rihar, župan, 10 K; Fr. Velkavrh 2 K; vikar Smolnikar 15 K; dr. Pegan 20 K; Tom. Pavšar, svetnik, 40 kron; prof. Jarc 20 K; K. Z. Kozelj 20 K. — Jakob Marinko, Komanijska p. Dobrova; Peter Sečnik, Horjulj; Franc Prošnik, Horjulj; Josip Logar, Horjulj; Jakob Logar, Horjulj; Janez Lončar, Horjulj; Fran Vrhovec, Horjulj; Ivan Tušar, c. kr. kontrolor, Idrija; Bernard Ambrožič, posestnik, Goriča vas pri Ribnici; vsak po 1 K. — Podgorski, Kandija, 1 K 40 vin. — Matija Rant, Dobrova; Anton Planinšek, Draževnik p. Dobrova; Jernej Jeglič, posestnik, Podtabor p. Podbrezje; Franc Jeglič, posestnik, Podtabor p. Podbrezje; Ivana Zakotnik, St. Vid nad Ljubljano; Ivan Pipp, Ljubljana; Čepon Anton, Horjulj; Ivan Korč, Cirknica; vsak po 2 K. — Miha Celarc, Vrzdenc, 40 vin.; Peter Teran, Podbrezje, 6 K. — Blaž Zabret, Britof; Franjo Modic, Lahovo p. Nova vas pri Rakeku; Franc Šmid, Selce; Andrej Modic, Rakek; Josipina Kos, posestnica, Ljubljana; Franc Ksav. Golli, Idrija; Fran Lenger, Žiri; Franc Tršar, mlaj., Vrhnika; Jos. Sušteršič, Seničica p. Medvode; vsak po 10 K. — Josip Dular, deželni poslanec, Jurka vas p. Straža, 20 K; Franc Eržen, žup., Zalilog pri Železnikih, 26 K. — Leopold Turšič, kaplan, Gor. Logatec; Ivan Fatur, Rakek; Pavel Logar, Horjulj; Josip Siherl, Ribnica; Josip Zakotnik, St. Vid nad Ljubljano; vsak po 3 K. — Vaclav Filler, župnik, Dole pri Litiji; Janez Čepon, Horjulj; Jakob Teršan, Ljubljana; Pavel Češark, Nemška vas pri Ribnici; vsak po 4 K. — Anton Rihar, Mengeš, 8 kron. — Kozma Pavlič, župnik, Križovo pri Kostanjevici; Anton Mezek, župnik, Spitalič p. Motnik; Ivan Bastarda, Horjulj; Josip Strukej, Ljubljana; S. Skrbine, Ljubljana; Ernest Drčar, Šmartno pri Litiji; Ivan Vintar, Straža; Ivan Čepon, Horjulj; Ivan Tršar, star., Vrhnika; vsak po 5 K. — Fr. Kepec, Češnjica, 9 K; Dom. Jamež, župnik, Studeno, 1 K; Val. Kajdiž, kaplan, Dobrova, 5 K; Fr. Zorec, župnik, Nova Oselica, 5 K; Ant. Golf, župnik, Struge, 15 K; Ivan Abram, župnik, Črni vrh nad Idrijo, 10 K; Franc Juvan, župni uprav., Brezovica, 5 K; dr. V. Schweitzer, odvjetnik, Ljubljana, 10 K; Jos. Vrankar, župnik, Dobrova, 2 K 50 vin.; Gustav Nebenführer Ljubljana, 5 K; Ma-

rija Podobnikar, Dobrova pri Ljubljani št. 48, 2 K; I. Korenčan, Ljubljana, 3 K; Jožef Primc, Mačkovec p. Dvor, 2 K; Fran Buh, Horjul št. 29, 1 K; Iv. Stanovnik, zid. mojster, Ljubljana št. 16, 2 K; Jak. Urbas, Volčje št. 6, 2 K; Fran Plančan, Rumanjavas št. 3 p. Straža, 2 K; Jak. Šolar, Rudno št. 22 p. Železniki, 3 K; Jernej Hiti, Grahovo, 8 K; Matija Pavlovčič, Škulje, 3 K; Fr. Lenarčič, Nova vas, 2 K; Hranilnica in posojilnica, Besnica pri Kranju, 5 K; Ivan Pokorec, nadučitelj, Horjul, 2 K; Hranilnica in posojilnica, Hrenovce, 20 K; Ferd. Omeje, dež. rač. svetnik, Ljubljana, 2 K; Ant. Rojina, mizarstvo, Ljubljana, 5 K; Janez Logar, Vrzdenc št. 18, 1 K; Andrej Marolt, Koreno št. 4, 2 K; Ivan Zdešar, organist, Horjul, 5 K; Josip Dular, mlinar, Vavta vas, 3 K; J. Lavrič, župnik, Logatec, 10 K; neimenovan 20 K; I. Prosenc ravnatelj, Ljubljana, 10 K; Ferd. Vode, posestnik, Komenda, 20 K; Jos. Knific, župnik, Tomišelj, 10 K; duhovščina in »Kmečka zveza dekanije Trebnje« 72 K; Iv. Štrajhar, kaplan, St. Rupert, 2 K.

Jeseniške novice.

Posebno časten pogreb je imel — kdo? Kosov Fukselj na Planini, katerega je kupil sedanji posestnik nekje na Potocih, kjer imajo posebno »zlahtno« konjsko plemo, da bi vozil »gospodo« na Golico. To je že staro, častitljivo kljuse, na eno oko slepo, katero je izgubilo menda pod generalom Filipovičem v vojski v Bosni, ali celo, kakor nekateri strupeni rovtarski jeziki trdijo, pod Radeckijem na Laškem. Pa naj bo že res to ali ne, Fukselj moral je iti v Rovte pokoro delat, in če tudi se mu poznajo rebra, kakor strune na goslih, hodi vendar še po zadnjih nogah, prav po vojaško: trehnut noter! prsa ven! glavo po konci! ravno tako še, kakor v cvetočih mladeniških letih! — Toda na zadnjo kvartno soboto v postu doživel je ta častitljivi veteranec nekaj, da bo pomnil hudo letošnjo rovtarsko zimo do zadnjega zdihljaja svojega dolgega konjskega življenja. Hočeš, nočeš, moraš peljati žakljice v mlin. In to ni Bog vedi kako lahko v snegu, nad dva metra debelem — in če je že po potu predla, na Kajžnikovem mostu — o joj — omotica, ali ka-li? Štrbunk, v potok Jesenico.

Kosov Fukselj slep je bil,
Je pri Kajžnik most »falil«!

Tako poje najnovejša junaška pesem. — In tu je ležalo ubogo konjsko revše celi popoldan, dasi je cela rovtarska srenja bila na nogah, ubogo revico »ven jemati«. In to ni bilo tako lahko. Sicer so prihajali od vseh strani možaki z vilami, lopatami itd., dasi so se žene, otroci itd. jokali na glas, ne gre, pa ne gre. Že se mračilo. Tu nasvetuje nekdo, naj navežejo kljuse na vrv in naj vprežejo vola in potegnejo —! — In glejte, Fukselj, bil je rešen! Zdaj ga prime katic 20 močnih možakov. No, za noge ga itak ni bilo treba preveč držati, ker je bil revež zaradi svoje visoke starosti že tako še dovolj pameten — toda, kar se je potem godilo s Kosovim Fukseljom, — ne smemo govoriti, še manj pa pisati, vendar to smemo reči, — da ne pridemo z gorjansko gosposko na Poljanah navskriž — da Kosov konjiček še živi. — Vse to je prav lepo, da bi le nam Plavžarjem ne bilo treba srkati vode potoka Jezenice, kamor se stekajo vse rovtarske gnojnice. In tako smo morali sedaj nekaj dni sem celo goltati konjsko dlako in konjske fige. Pač je že vendar enkrat skrajni čas, da dobimo prepotrebni vodovod. Na to opozarjamo slavno županstvo na Jesenicah in slavno c. kr. okr. glavarstvo v Radovljici, Kosovega konjička, Fukseljna, pa prav toplo priporočamo vsem častitljivim turistom, oziroma obiskovalcem Golice za milostno uporabo.

*** Nalezljive otroške bolezni v sliki in podobi.** Nazorno tablo po dr. Tumpfovem plakatu za šolo in dom je priredil dr. Demeter pl. Bleiweis. Izvrstno bo služilo to nazorno učilo za šole in za naša društva, kakor tudi za matere, ki jim je poznavanje nastanka, simptomov in priporočkov proti sovražnikom otrokovega organizma neobhodno potrebno. Tabla ni prevelika, temveč za porabo zelo ročna, besedilo kratko in precizno, slike (osem) dobre in jasne. Na slikah so predložene ošpice (Röteln), škrlatica, davica, norice (Schafblattern) in koze. Besedilo pa razloži še sledeče: dušljivi (oslovski) kašelj, hrip, trebušni legar in vnetje ušesnih slinavk. Izmed pripomočkov zavzemajo prvo mesto profilaktična sredstva, osamljenje bolezni, prava hrana in hitra zdravniška pomoč. Tablo prav toplo priporočamo starišem, šolskim vodstvom in sploh vsem faktorjem v mestu in zlasti na deželi, ki imajo interes na tem, da se kužne otroške bolezni omejijo, zabranijo epidemije in sploh povzdigne ljudsko zdravstvo. Prav

posebno pa opozarjamo krajne šolske svete, naj si omislijo to nazorno prekoristno tablo, ki je namenjena, da se obesi kot izvrstno nazorno učilo v šoli na steni, pa tudi v društvenih prostorih. Cena 4 K, po pošti 4 K 50 h. Naroči se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Nabavijo naj si to nazorno učilo tudi naša društva, da se pouči ljudstvo o simptomih otroških bolezni in si poišče pravočasno pomoč.

DR. KREK V BRNU.

Brno, 26. marca. Včeraj je govoril tu slovenski poslanec dr. Janez Ev. Krek na shodu »Kmečke zveze« o kmečkem vprašanju. Zborovalci so z veliki mmavdušenjem odobrvali govornikova izvajanja. Shoda se je udeležilo do 4000 vrlih moravskih kmetov, ki so napravili po dr. Krekovem govoru navdušeno manifestacijo slovenskim kmetom.

BOLNIŠKA BLAGAJNA SAMOSTOJNIH OBRTNIKOV V LJUBLJANI

naznanja svojim častitim članom, da se bode letošnji občni zbor vršil v nedeljo, dne 28. marca 1909, ob drugi uri popoldne v steklenem salonu hotela »Ilirija«. K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA KOROŠKEM.

Velikovec, 27. marca. Jakob Rösch Breznik je pristopil k nemškonskonalni stranki in ni več agrarec. Zaupniki povejte to volivcem.

PRAVDA V CERKNICI.

Cerknica, 27. marca. Pravda Šerko Marolt je preložena. Maroltov zastopnik je nastopil dokaz resnice, da zadeva glede otrobov in sena krivda župana Šerkota.

VLAK SKOČIL S TIRA NA GORENJSKEM.

Javornik na Gorenjskem, 27. marca. Na tukajšnjem kolodvoru je skočil s tira jutranji osebni vlak ob pol 6. uri pri menjalnici vsled ponižanja tira. Kake težke telesne poškodbe ni nihče dobil. Poškodovan je stroj in poštni voz razbit. Vlakovodja je neznatno poškodovan.

KONFERENCA FORGACH - MILOVANOVIČ.

Belgrad, 27. marca. Avstroogrski poslanik grof Forgach in srbski zunanji minister dr. Milovanović sta včeraj popoldne konferirala dve uri. Konferenci je sledila seja ministrskega sveta.

PRED ODLOČILNIM KORAKOM.

Dunaj, 27. marca. Zadnji čas jutri, v nedeljo, je pričakovati angleškega odgovora na avstrijske pogoje glede skupnega koraka velevlasti v Belgradu. Če ne bo soglasja, bo Avstro-Ogrska počakala koraka velevlasti in vpliv tega koraka v Belgradu. Če do jutri, nedelje, ne bo soglasja o skupnem koraku velevlasti, tedaj bo Avstro-Ogrska ne glede na nadaljevanje pogajanj po grofu Forgachu izročila Srbiji svojo noto. Čakati se ne more več in ne odlašati. V bližnjih dneh bo torej v Belgradu storjen skupni korak velevlasti ali pa bo Avstro-Ogrska samostojno postopala.

Dunaj, 27. marca. Uradni korak Avstro-Ogrske v Belgradu bo storjen zadnji čas začetkom prihodnjega tedna. Če ne bo skupnega nastopa velevlasti, bo grof Forgach v ponedeljek dobil potrebne instrukcije. Avstro-Ogrska mora kategorično vztrajati na tem, da ji Srbija mora podati izjavo, da opusti dosedanje sovražno politiko glede Bosne in da se popolnoma odreče vsem zahtevam po kakih gospodarskih ali teritorialnih odškodninah. Položaja ni treba gledati preveč optimistično.

Upanje pa ni izginito, da prihodnji dnevi ugodno razjasnijo položaj.

ODSTOP SRBSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Belgrad, 27. marca. Kralj Peter s Pašićem vpliva na prestolonaslednika, da bi preklical svojo odpoved, češ, da je preiskava dognala, da ni kriv. Časopisje ne smatra to za resno in pravi, da bi v sedanjem trenutku preklic prestolonaslednikovega koraka vzbudil le notranje zmešnjave na Srbskem in da bi zopet poživilo vojno navdušenje, ki se sedaj na korist miru plega.

Belgrad, 27. marca. Tu so se vršile male demonstracije v prid prestolonasledniku. Prestolonaslednik se ni udal in vztraja na odpovedi. Bajje hoče kot navadni vstač čez Drino, drugi pa pravijo, da pojde v rusko armado ali v Švico.

PAMETEN KORAK RUSIJE.

Peterburg, 27. marca. S pritrditvijo aneksije je Rusija hotela pokazati, da noče v Srbiji gojiti kakih varljivih upov. V diplomatiških krogih priznavajo korak Izvolskega, ki je povzročil, da se je položaj obrnil nekoliko na boljše.

Peterburg, 27. marca. Današnji ruski listi razpravljajo o ruskem pritrdilu k aneksiji Bosne in Hercegovine. Posebno ostro piše »Novo Vreme«, ki obsoja politiko Izvolskega. Drugi listi pišejo zmernejše in priznavajo, da je bil korak Rusije z ozirom na mir potreben. »Slovo« piše, da je ruski vpliv na Balkanu za dolgo časa oslavljen.

Peterburg, 27. marca. Car je Izvolskega sprejel v daljši avdijenci.

POVODNI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 27. marca. Iz severnih krajev dežele prihajajo poročila, da je začel nanedoma kopneti sneg po gorah, vsled česar so silno narasli potoki in reke. Blizu Košice je reka Poprad poplavila občino Poloča. Iz Eperiesia je bila tja poslana stotnja vojakov, da prične z rešilnimi deli. V županiji Marmaros se je blizu občine Bistra podrl most, ki vodi preko neke reke. Neki voznik je z vozom in konjem vred padel v vodo. Poštni promet se vrši po ovinkih.

Deklice in dečki

se razvijajo krepki in močni in zgube vse slabosti, če jim poskrbite potrebno posebno hrano v obliki

2249 2

Scottove emulzije

najboljše okrevajalno sredstvo, ki se je v 32 letih od zdravnikov kakor tudi od babic najtopleje priporočalo.

Scottova emulzija

je sladka kakor Crème in lažje prebavljiva kakor mleko.

Cena originalne steklenice

2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 23. marca.

Pšenica za april 14 15
Pšenica za oktober 1. 1909. 13 90
Rž za april 1. 1909. 11 28
Oves za april 10 45
Koruza za maj 1. 1909. 9 03

Efektiv: neizpr.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm
26	9. zveč.	720 5	3 7	brezvetr.	dež	
27	7. zjut.	22 2	4 3	sl. jzjah.	oblačno	25 8
	2. pop	26 2	8 2	sr. sever		

Srednja včerašnja temp. 4 2°, norm. 5 6°.

Fino mlo

(odpadki) 14 vrst vonja, kot vijolični, vrtnični, seneni, spajkov itd. kg (12-14 kosov) K 1 80, poštnina 00 v. 5 K brutto K 9 — po povzetju. MAATZ, Dunaj IX., Alserstrasse 6 St. 764 3-1

865 Zahvala. 1-1

Za vse dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti, dalje za darovano lepo cvetje, za častno spremstvo in pretresljivo petje pri pogrebu našega nepozabnega sina oziroma brata

Alojzija

se najiskreneje zahvaljuje

žalujoča rodbina Potrato.

861 Zahvala. 1-1

Povodom smrti predrage matere oz. stare matere

Marije Rotar roj. Kušar

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem, znanec in mnogim udeležnikom zadnjega spreveda ljubljene rajke najsrčnejšo zahvalo za odkrite izraze globokega sočutja.

Ljubljana, dne 26. marca 1909.

Rodbina Regali-jeva.

Izjava.

Z ozirom na govorico, katero trosijo nekaterniki po Spodnji Šiški, češ da sem bil jaz pred c. kr. okrajnim glavarstvom v Ljubljani zaslisan kot zaupnik in da sem se izjavil proti temu, da bi se dala gg. Viljemu Maurer, Franu Verhovcu in Josipu Vodnik krma v podporo, izjavljam resnici na ljubo: da je ta govorica vseskozi izmišljena in neutemeljena in da tisti, ki to vest razširja, govori popolnoma neresnico.

V Spodnji Šiški, 24. marca 1909.

FRANC BURGER

830 posestnik in tovarnar v Spodnji Šiški. 2-1

Edini ugoden nakup

!ostankov!

40 metrov cefira, barhenta, flanele, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trrdka 52-1

V. J. Havliček a bratr v Poděbradích, Česko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec. gospod V. J. Havliček a bratr, Poděbrady. Z dnjo pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošljite mi še 40 metrov ostankov a . . . Spoštovanem V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ETERNIT TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPEŠTA NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika Teodorja Kovana, krova in klepavkega mojstra v Ljubljani, kjer se izdajajo streljivo, klepavke, krovska dela iz različnega blaga. 1349 24-17

Razpošiljam fine izdelke:

Fine kranj. klobase velike, komad — 40
 „ „ male, 11 k. za 2—
 „ gnjati kakor praška šunka kg 2—
 „ salama iz gnj. tij kg 2-40
 Vse proti povzetju od kg 5 naprej.
 Se priporočam **M. MODIC**
 597 5—1 Šiška pri Ljubljani.

KAROL BLATNIK

272 čevljarški mojster 10-4
 Ljubljana, Škofje ulice 14.
 priporočam se slavnemu p. n. občinstvu v izdelovanje
 po meri, trpežnih in lahkih čevljev, sploh vseh v
 mojo stroko spadajočih del po nizkih cenah. **Gor-**
nje delo izvršuje gg. čevljar, mojstrom najfineje.
Postrežba točna, delo solidno.

Se nekaj vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav
 dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150
 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000
 odda po primerni ceni trdka **M. Rosner**
 in drug, veležganjarna sadja, Ljubljana,
 poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-9

Zelo ugodna prilika! Za Slovence.

Na Notranjem prodam **dve hiši** z
 gospodarskim poslopjem ob glavni cesti:
 prodajalno in gostilno, vrt, ledenico, ke-
 glišče, verando, 15 sob, 4 kuhinje, 2 kleti
 in 3 skladišča z inventarjem. Cena 50.000 K,
 ugodni pogoji. — Ponudbe pod R. R. 100,
 poštnoležeče Ljubljana I. 795 3-1

Puške!

Lancaster od K 26—, Flobert-puške od
 K 8-50, pištole od K 2—, samokresi od K 5—
 „ Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. „
F. DUŠEK v Opečno štev. 77
 1631 Česko. 32

Gostilna in trgovina

se odda v najem na **Viru**
 pri Domžalah.

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani
 Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z želez-
 nino **Fr. Stupica** 189

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 98

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.
 • Dohi se tudi krog po životni meri. •

Urei Milko Krapeš Gramofoni!

urar, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.
 Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr. tula
 nikl. žepnih in različnih stenskih ur,
 vsake vrste budilk, zlate verižice, pr-
 stane, uhane, bisere z dragulji. Sre-
 brno in iz kineškega srebra orodje.
 Gramofone in najnovejše slovenske plo-
 šče od K 3 naprej. Vsi tu
 navedeni predmeti se točno in po nizki ceni
 popravljajo. 2393 36

Staro zlato in
 srebro kakor tudi
 drago kamenje
 kupujem ali vza-
 mem v zameno.
 Ceniki na zahte-
 vo poštne
 prosto.

Naznanilo!

732 3-1

Podpisana naznanjam p. n. občinstvu in prečastiti duhovščini, da
 bom po smrti svojega soproga še

nadalje vodila kovaški obrt
 na Marije Terezije cesti št. 6.

Obenem se zahvaljujem za obilno naklonjenost, izkazano dosedaj,
 in prosim, da me bode p. n. občinstvo in prečast. duhovščina tudi v
 bodoče podpirala s cenjenimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

Juana Demšar.

Preselitev obrti.

Vsem svojim cenjenim naročnikom in slav. občinstvu sploh,
 uljudno naznanjam, da sem svojo 780 6-1

kleparsko obrt na Tržaški cesti št. 2
 preselil v Gradišče št. 10 oziroma S. Gregorčičeve
 ulice št. 2 (na vogalu).

Priporočam se za vsa v to stroko spadajoča dela in prosim
 zaupanja tudi na svojem novem mestu.

Z vsem spoštovanjem

Franc Gradišar, klepar.

Pelerine za častnike, talarje in barete

za sodnike ima v fini izvršitvi in nizki ceni v zalogi

826 6-1

A. Hunc, Ljubljana, Dvorni trg 3.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puch), Waffensch.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
 Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franco.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

SLIVOVKA

trepinevee
 kranjski brinjevee

Svarimo vsakogar,

ki kašlja, če je hripav, zaslezen, nima
 pravega teka, če zapazi da pojemiše
 teža telesa, če se ponoči poti, se čuti
 slaboten in izpehan, ali zapazi nevarne
 znake na družini, naj takoj naroči **Örkeny-**
jev lipov med (sirup), da prepreči nadaljno
 razširjanje bolezni. 3058 12-7

Örkeny-jev lipov med (sirup) prekaša
 sa podobna sredstva, pomiri kašel in vblju-
 vanje krvi, izvrstno topi sliz, zboljša tek in
 odpravi nadležni slabeči nočni pot. V angleški
 razstavi odlikovan z zlato kolajno. Vzorčna
 steklenica stane 3 K. 1 večja steklenica 5 K,
 n 3 velike steklenice, **poštne prosto**
 15 K. Naroča se proti povzetju ali če se
 pošlje denar naprej pri edinem izdelovalcu

Örkenyjeva lekarna pri „Apostolu“,
 Budapešta, Josefiring 64, — Depot 30.

Br. Hlavka

izdelovatelj kirurški in orto-
 pedičnih predmetov in žandaj,
 Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil
 za zdravstvo in bolniško postrežbo, bišejev,
 irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro
 in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka,
 kakor tudi nogavic za krčne žile, krlne
 pasove, vsakourstne brizgalkke, stvari in
 aparata za samoklistiranje, najboljše kva-
 liteta gumijevih posteljnih podložk. Vse
 bandage se izdelujejo pod strogim nad-
 zorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov.
 Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno
 dopošiljajo. — Galvanizni poniklovalni zavod
 z motornim obratom. Popravila se izvršu-
 jejo točno in ceno. 3 5

Hotel „Ilirija“ v Ljubljani,

Kolodvorske ulice

Priporočata svojo restavracijo. —
 Priznana dobra kuhinja, domača
 in tuja pristna vina, vedno sveže
 pivo.

Sprejema naročnike na hrano

Najnižje cene — točna postrežba.
 Potujočemu občinstvu so na raz-
 polago fino opremljene

šobe za tujce

Za naklonjenost se slav. občinstvu
 priporočata

934 5-1

M. Novak.

Pozor slovenski peki!

Prodaj dvonadstropno hišo na Javorniku,
 Gorenjsko, blizu tovarne, s pekarijo in vso pekovsko
 opremo, 10 sob, 7 kuhinj, velik hlev za konje, več
 hlevov za prašiče, klet, vrt, travnik, hrib, poleg hiše
 velika parcela za zgradbo, letna najemščina za sta-
 novanje K 1680 zelo pripravo za prodajalno, cena
 K 26.000, ugodni plačilni pogoji. — Prodaj le
 radi odpotovanja.

Ponudbe pod D R 230 Spodnja Šiška, poštno-
 ležeče. 795 3-1

se dobi v sodih od 60 litrov
 naprej po prav primerni ceni
 v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
 Ljubljana,
 Spod. Šiška, poleg Kosler-
 jeve pivovarne.

Odlikovano
 v Parizu.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

prilagojena se slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: železne omrežje na stroj, obhajline mize, ograje na mirodvoru obmojne omrežje, velna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjasti zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

Oblastveno dovoljena razprodaja.

Radi **popolne opustitve trgovine prodaja se vse blago pod tovarniško ceno.** Glacé in druge raznovrstne rokavice za dame, gospode in otroke, kravate, srajce za gospode, nogavice itd. — **Galanterijsko blago.** — Različne **kirurške potrebščine:** trebušne obveze, kilni pasovi, ravnodržalci itd.

Za mnogobrojni obisk prosi

M. Schubert prej Bilina & Kasch

Židovske ulice št. 5.

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna tvrdka lanenega in modnega blaga priporoča v zamčeno 468 52-1

izborni, dobro znani kakovosti **modno blago** volneno in pralno, platno za dame in gospode, namizne prte iz damasta, brisače, zastirke, stenoobarvnih prekrasnih modernih vzorcev. **Cefiri** za srajce, obleke itd., po nizkih in stalnih cenah. Velika lepa izbor! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine prosto. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih za K 18.— franko po povzetju.

— Samo pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Izvolite pisati po vzorce!

Stev. 768.

Razpis službe.

Pri podpisnem županstvu je popolniti službo

pisarniškega uradnika

Pričetna letna plača znaša 840 K in postranski dohodki. Prednost imajo mladi, pridni in trezni prosilci, ki so pevci ali izurjeni v godbi. Nastop službe s 1. majem tega leta. Prošnje je vposlati do 10. aprila t. l. na županstvo.

Županstvo občine Postojna

dne 16. marca 1907.

Gregor Pikel, s. r.

župan.

== Karola Ravšeka nasled. ==

Schneider & Verovšek

— trgovina z železnino na drobno in na debelo —

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16

prilagojena svojo bogato zalogo najnovejših trajno go-rečih peči vsake vrste od priprostih do najfinjših, predpečnike, posode za premog, mizne štedilnike in železne dele k zidanim štedilnikom, nadalje kuhinjsko posodo, okove za stavbe in pohištva, ter orodje najboljše kakovosti. Znano največja zaloga poljedelskih strojev samo prve vrste. Ceniki na zahtevo zastoni.

„Pri solncu“.

== Slovenska trgovina. ==

„Pri solncu“.

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodo, v mestni palači. 2552

Priporočam slav. občinstvu veliko zalogo ravno došlih **damskih klobukov najnovejše mode.**

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluze, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga umetnih cvetic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. Vezanje cvetic točno po naročilu. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Najnižje cene! == Solidna postrežba! == Najnižje cene!

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi lorelej-skimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blek in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osi-venjem do najvišje starosti.

Vsako si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag iznajdene pomade ohrani svoje lase goste in dolge. Nobeno drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi za lase, kakor pomada Csillag, ki si je po vsej pravici pridobila svetovni sloves, ker dame in gospodje že po prvi lončki pomade dosežejo naj-boljši uspeh, ker izpadanje las poneha že po nekaj dneh popolnoma in začne poginjati novi lasje. Ta uspeh dokazuje mnogo tisoč, iz vsega sveta dospelih priznanih pisem, ker le resnica venča uspeh. 519 (20-1)

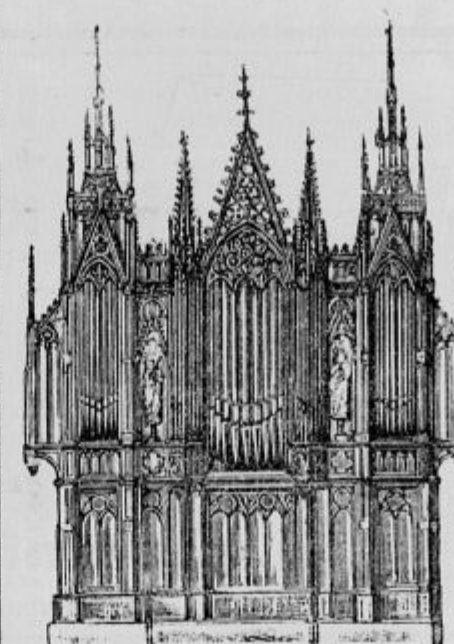
Lonček stane: 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštним povzetjem ali denar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I., Graben št. 14,

kamor je naslavljal vsa naročila. ●●●●●●

Anton Dernič

izdelovatelj orgel v Radovljici.

Vljudno javljam, da sem po večletnem de-lovanju pri prvih svetovnih tvrdkah, sedaj **otvoril lastno obrt** in se čast. duhovnikom, organistom in cerkv. predstojništvom priporočam za napravo **cerkvenih orgel** pnevmatičnih in elektropnevmatičnih naprav, tako, da se igralnik lahko vozi ali prestavlja na vsak poljuben prostor. — Vsakovrstna predelavanja, vglasbe in popra-vila starejših orgel in različnih inštrumentov točno in ceno.

Z velespoštovanjem

Anton Dernič.

750 7-1

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih »Finland«, »Kronland«, »Vaderland«, »Zeeland« in »Samland« kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so značajnost, iz-borna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-njejša kakor na New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri »Starem tišlerju«. 188 (52-1)

Dunajski Slovenci.

Dne 14. sušca popoldne se je vršila običajna slovenska služba božja v cerkvi sv. Antona (XV., Pouthongasse 16). Pridigal je velečastiti g. državni in deželni poslanec dr. Krek. Po službi božji so se zbrali člani in gostje slovenskega katol. izobraževalnega društva »Straža« v gostilni »Zur schönen Schägerin« (VI., Gumpendorferstraße 101), kjer se je vršil IV. izredni občni zbor društva »Straža«. Po pozdravu g. predsednika Strahovnika je sledilo odborovo poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je »Straža« v zadnjem času zelo napredovala.

Društvo šteje sedaj 214 rednih članov in članic, kar je v primeri z graško »Domovino« zelo veliko število. »Straža« se je na znotraj zelo okrepila in poživila; ob nedeljah se vršijo v društvenih prostorih predavanja in se izposojujejo knjige v obilnem številu. V teku šestih tednov se je izposodilo okoli 140 knjig, povprečno 20 do 25 vsako nedeljo. Žalibog, da ni mogoče ustreči vsem željam, ker je društvena knjižnica še zelo pomanjkljiva in nepopolna. — Namesto odstopivšega knjižničarja se izvoli g. Andrej Veble.

Pri slučajnostih predlaga g. Rebol, da se naj ustanovi društveno glasilo, mesečnik, ki bi naj prinašal poleg čisto društvenih poročil tudi informativne članke o stanju dunajskih Slovencev. G. Puntar pozdravlja še zelo pomanjkljivo in nepopolno. — Namesto odstopivšega knjižničarja se izvoli g. Andrej Veble. Pri slučajnostih predlaga g. Rebol, da se naj ustanovi društveno glasilo, mesečnik, ki bi naj prinašal poleg čisto društvenih poročil tudi informativne članke o stanju dunajskih Slovencev. G. Puntar pozdravlja še zelo pomanjkljivo in nepopolno. — Namesto odstopivšega knjižničarja se izvoli g. Andrej Veble.

Pri slučajnostih predlaga g. Rebol, da se naj ustanovi društveno glasilo, mesečnik, ki bi naj prinašal poleg čisto društvenih poročil tudi informativne članke o stanju dunajskih Slovencev. G. Puntar pozdravlja še zelo pomanjkljivo in nepopolno. — Namesto odstopivšega knjižničarja se izvoli g. Andrej Veble.

Pri slučajnostih predlaga g. Rebol, da se naj ustanovi društveno glasilo, mesečnik, ki bi naj prinašal poleg čisto društvenih poročil tudi informativne članke o stanju dunajskih Slovencev. G. Puntar pozdravlja še zelo pomanjkljivo in nepopolno. — Namesto odstopivšega knjižničarja se izvoli g. Andrej Veble.

venk. Izseljevanje slovenskega ljudstva je velika socialna bolezen našega naroda; ako te bolezni ne moremo ozdraviti, skušajmo jo vsaj ublažiti, in to je mogoče edinole s tesnejšo organizacijo slovenskih kolonij, s poučevanjem slovenskega prebivalstva v tujini. Brez organizacije so te slovenske kolonije za nas izgubljene. Kar se tiče ustanovitve takega slovenskega lista, so še sicer velike ovire, v prvi vrsti finančne. »Straža« gotovo ne more prevzeti nase rizika za morebitni deficit. Vendar ideja sama na sebi je lepa; ravno zato pa je treba, da se to vprašanje vsestransko preštudira, da se zagotovi možnost in obstanek takega lista.

G. Bajuk predlaga, naj se izvoli poseben komitej, ki naj prevzame nalogo, da se posvetuje o možnosti takega lista in izdela natančen načrt za vsebino in obliko lista, o denarnih sredstvih itd. ter predloži v teku določenega časa stvarne predloge. V ta odsek se določijo: g. dr. Žitnik, g. dr. Krek, g. Veble in g. Strahovnik.

Po končanem dnevnem redu se je vršila prosta zabava. Tamburaši so nam zaskvirali nekoliko veselih komadov, pevski zbor pod vodstvom novega pevovodje g. Ivana Grudna pa je zapel par lepih slovenskih pesmic. Pohvaliti moramo zlasti g. Ivana Grudna, ki je takoj pri prvem nastopu pokazal svojo dirigentsko zmožnost in želimo mu le veliko uspehov pri njegovem nadaljnjem delovanju.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za **Sidro-Pain-Expeller**

je splošno priznana kot izvrstno bol blažiloča in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v.; K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v likalnih z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „statem levo“ v Pragi
Elizabetgasse šte. 8 nova.
Dnevno razpoložanje.

257 7—1

Popravite v vseh kuhinjskih navodilih:

Odslej se ne glasi več: „vzemi toliko in toliko masla“ marveč **pravilno in primerneje** „vzemi toliko in toliko **Kunerol-a** za pripravo raznih jedil“. **Zahtevajte torej izrecno Kunerol**

Dobite to rastlinsko mast **v vsaki trgovini.**

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi Piano Orchestrioni z godbo

na lok, zvonilom, mandolino, Xylophonom

s težo, ki se zmorejo postaviti povsod. Kraska godbainstrokovnjaška izvržba jamčita za gotov dobitek. Električno-pneumatični Orchestrioni učinkom. — Električni glasovirji z mandolino, Xylophonom in godbo na lok. Govorila z zvokim odmevom za gostilničarje in zasebnike. Znamka Tion-Tion. Ceniki brezplačno in pošiljine prosto. I. oddelkovanja.

Tovarna Internacional. Piano-Orkestron F. MACHINEK in sinovi
DUNAJ XVII. S. Ortliebasse Nr. 5.
Vzorna zaloga v Ljubljani
Josip Droll, Sodnijske ulice 3.

OVES
(„Willkomm“).

Ta težki oves obrabi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleče. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kg za eno oralo. Podpisano oskrbnitvo pošilja 25 kg za 0 K, 50 kg za 17 K, 100 kg za 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kg s pošto franco proti 3 K 20 vinarjev preplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
482 pri Konjicah, Štajerske. 6—1

Gramofoni

In plošče vseh sistemov in mark

Neprekoslji glede glasu in reprodukcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kindersiegasse 10.

Največja zaloga plošč v vseh znamkah od 3— višje. Izborni rodbinski aparati od 30— višje. Pokake se zastoj, ne da bi se slišo k nakupu. Znamka vseh plošč najkulantnejša. Lastna popravilnica. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastoj.

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priloga svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, štampilcev, daljnogledov, toplomerjev, zrakomerjev itd. Očala in štampilci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. **Popravila točno in ceno.**

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine.

Nikel ure od 1.90 do 10—
Srebrne ure . . . 3.00 . . . 40—
Zlate . . . 13 . . . 250—

Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

Prečastiti duhovščini, sl. cerkvenim predstojništvom in cenj. cerkvenim dobitnikom se tem potom najljubneje naznanja, da še vedno izdeluje in veže vsakovrstne krasne

Šopke in cvetice
za cerkve in šmaralce

gospodična Viktorija Elsner po najnižjih cenah, prodaja pa jih in prevzema cenjena naročila gospodična

Katinka Widmayer,
prodajalna pri „Solncu“
za vodo v palači meščanske imovine.

Najcenejše

DEŽNIKE IN SOLNČNIKE

3436 domačega izdelka 52—1

priloga po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in — prečastiti duhovščini —

JOSIP VIDMAR
— v Ljubljani —

Pred šotljo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4.
— Popravila točno in ceno. —

Patniki v Ameriko
Hater želijo dobro, po ceni in za njihovo potovanje naj se obrnejo na **Simona Kmetetka** v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kavarnarstva Pojasnuta doje se brezplačno.

Istetam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Vinko Majdič
valjični mlin v Kranju, Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekove moštve neprecenljive vrednosti. 2916 52—1

Zastopstva in zaloge:
V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tridentu, Zadru, Spljetu, Ercegovem, Kotoru, Sarajevu.
Brzjavi: Valjični mlin, Kranj.

Delniški kapital 120,000.000 K

Rezervni zaklad 64,000.000 K

Podružnica

c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižnicam, izdaja obrestujoče se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila, hipotekarna posojila itd. eskomptira menice in devize in priskrbuje njih ikaso, izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za nalaganje kapitala, priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, službene kavcije in vadije za udeležbo pri dražbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vplomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,

zavaruje srečke in izžrebajoče efekte proti izžrebni izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izžrebane papirje in valute pri svoji blagajni, daje predujeme na vrednostne papirje in blago ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, priskrbi za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 12

Podružnice: Bolcan, Bregenca, Brno, Feldkirch, Gablone, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovia, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec par-fumov, Sodnijske ulice 2.

Franc Zajc, brivec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Čevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Fotografi.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32-34.

Gostilne in restavracije.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v steklu, izvir. napola.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marjin trg poleg Prešernov. spomen.

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I. Zaloga na debelo s pletenimi, galanterijskim in norinberškim blagom. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Klobučarji, krznarji.

Krejči A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznice.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadst.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19, Olej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zdrav. rotož.

Lesna trgovina.

Kobi A., lesna trgovina, zaloga bukovih drv raz-žaganih in razkanih. Karolinska zemlja 22, (dolenjska mitnica).

Kobi A., trgovina z žaganim in obtesanim lesom deske in remeljni, les za kolarje, špice za voze. Karolinska zemlja 22.

Lesni in sitarski obrt.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otročjih vozličkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešatarski obrt. Sanke. Pogačarjev trg.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Trink Alojzij, mizarski mojster, Linhartove ulice, št. 8.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina. Stritarjeve (Lingarjeve, ulice.

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s sukninim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestn. magistratu.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na debelo. Pred škofijo št. 1., II. nadst.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na drobno. Mestni trg št. 22, v stari Souvanovi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom, Florijanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine, trakov, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Orehek Matej, trgovina z mešanim blagom. Kolodvorske ulice 26.

Pri nizki ceni (Žargi) zaloga zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje, Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospode in dame, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Šarc Anton, domač izdelek rjuh in oblačil od enostavnega do najfinjšega. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, domač izdelek srajc in korsetov, kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce, spodnje bliače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno perilo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obratom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlolikalnica ovratnikov in manšet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila.

Pekarije.

Bizjak Terezija, pekarija, Poljanska c. 25.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florijanske ulice 8.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19. Glej inserat.

Stavbeniki.

Accetto Valentin, stavbena tvrdka, Trnovski pristan št. 14.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga, špirta, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Leskovic & Meden trgovina specerijskega kolon. blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij., delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom, žganjem in deželimi pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Sarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Sarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-kuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Puc Dragotin, tapetniški in preprogarski mojster v tvrdki Puc & drug, Marije Terez. c. 11.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami. Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Seunig Josip, zaloga vsakovrstnega usnja in čevljar. potrebščin na debelo in drobno, Prešernove ulice.

Vezene in itd.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezem, pred-tiskarija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtnarija, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Poljanska c. 22.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov ter usnjegalanter. blaga, Marjin trg 3.

Götl ml. & Lebar, podobarja, pozlatarja in izdelovalca oltarjev, Turjaški trg 1. Glej inserat.

Hofbauer Ana, izdelovalateljica cerkvenih paramentov, Wolfove ulice.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga in drva, Nove ulice 3.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagreb. bičke tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabilijami in deželimi pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Gradišče 17.

Sirk Ivan, trgovina s suhim mesom, Šolski dvored. Stanovanje: Poljanska cesta 70.

Škrl Josip, spedijsko podjetje in prevoz pohištva, Gradišče 1.

Škrl Josip, prevažanje pohištva, Gradišče 1.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadst.

Turk Jos. prevažanje blaga in podjetnik, Raddekega cesta št. 3.

Turk Jos. lastnik prvega slovenskega pogrebne-ega zavoda.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solčnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari trg št. 4. Glej inserat.

Visjan Fran, izdelovatelj vozov Kolodvorske ul. 25.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Zajec Andr., izdelovatelj cementnih predmetov, Pešata, Dol p. Ljubljani.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Zidar Jos., glavni zastopnik za kranjsko hrvatske veležagarnje za slivovko in tropinovec A. Hermann v Varaždinu, Dunajska c. 31.

Zidar Jos., različna zastopstva, komisijska trgovina z žitom, trgovina z lanenimi tropinami na debelo, Dunajska cesta 31.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih socialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila: solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Posestvo se prodaja.

V lepem kraju v Št. Rupertu na Dolenjskem se prodaja enonadstropna

pripravna za trgovino, v kateri se nahaja sedaj trgovina z usnjem, dalje gospodarsko poslopje, več njiv, travnikov in dva gozda, na zahtevo tudi lep, na novo zasajen vinograd. Proda se iz proste roke na letne broke po dogovoru. Več pove **Fran Kristan, Št. Rupert.** 768 2-1

Gospodarsko društvo

v Bermu p. Pazin, Istra

posreduje brezplačno pri prodaji vina svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. 362 (3)

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastonj, ko se poveri delo.

Inženjer-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavil: Lachnik, Ljubljana.

Vino

1647

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je napredaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: „Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)“ pošta Pirano — železniška postaja Portorose (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Domača tvrdka!

LUKA VILHAR

Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
tik novega poslojja Katol. tiskarne.

izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na vsa — kot: žepne, stenske ter ure bukovrstne ure, veržice, prstane ter različno zlatnino dalje v srebrnino. 2824 52-1
Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, slamozevnice, čistilnice, preše, za sadje i. t. d.

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

in zakaj: zato ker so dotični stroji iz najboljših tovarn sveta, najboljše sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah.

Moji stroji so povsod jako priljubljeni.

Obrabajte se na mojo tvrdko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, travertin železnih šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobni križev, tehničnih.

1739

Priporoča se:

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. — Sobe za tujce od 1:20 K naprej. restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po znižani ceni. 484 52-1

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah

142

priporoča

52-1

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Skupna rezerva sklepom
1907 čez stotisoč kron.

Upravno premoženje sklepom
1907 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

Glavna Posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti munske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

t. j. K 475 na vsaki 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12 dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

3418

Račun poštna hranilnice št. 49086.

Telefon št. 135.

Kongresni trg

M. DRENIK

Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala.

Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

— Velika zaloga telovadske obleke. —

2399

= Fotografski umetni zavod = Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

2833

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz
BREMENA

v
NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
:: Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

2886-86

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna, reelna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berte! ::

::: Pozor!

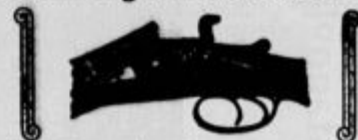
Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj A. REPIC, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 566 52 1

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Selemburgove ulice št. 9.

priporoča svojo zalogo raznovrstnih pušk, samokresov, lovskih potrebščin, vseh del koles (bicikljev), kakor tudi umetaljni ogenj po najnižjih cenah. Popravila pušk, samokresov, bicikljev točno in solidno. Cenovniki zastonj in poštne prosto. 51 12-1

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste

Točna postrežba

- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. 195 52-1

Ljubljana, Wolfove ulice št. 3.

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gospodom gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam

zagrebačko in

= češko pivo =

! JAJCA ! za valjenje

od čistokrvnih rumenih Orplugtok, najboljše zimske jajčarice. Tucat K 3-60.

HENRIK FRANZL, Ljubljana, Privoz št. 10.

Osrednja banka čeških hranilnic

Telefon št. 12017.

Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. — (Ustredni banka čeških sporitelov) — Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22.

Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%. — Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev. — Uprava in čuvstva zaloga brezplačno. Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

1431

Telefon št. 12017.

Del. kap. 7.000.000 K
Telegrami: „Sporobanka“.
Deponiranje kavcij in vadij raznih vrst :
Eskont menjic samo :
denarnih zavodov :
Bankovne informacije :
in svete brezplačno :

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Ustanovljena leta 1882.

Telefon šte. 185

Ustanovljena leta 1882.
Poštne hranilnice račun šte. 828.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 65,000.000.—

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga. Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17,000.000.—

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114

52-1

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

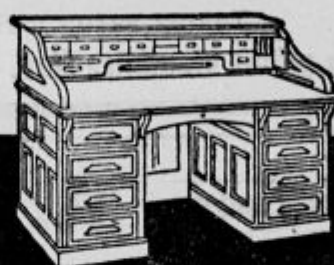
Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

454 34-1

priporočata

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potreščine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične

:: za porabo. ::

Prospekte zastoj in poštnine prosto.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobu Fran Cerar p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago.

3294 (1)

Cene primerne.

Svoji k svojini!

Svoji k svojini!

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev

in 3077 66-1

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priležnosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

prebivalstvo kočevskega okraja.

Kdor ima kaj več opraviti z okrajnim glavarstvom kočevskim, vé, kako zani-
mo in počasno se ondi uraduje. Gospodje
zelo komodni, v urad se jim nikdar ne
udi, za nje ni nikdar noben akt nujen,
icijative nimajo nobene in za potrebe
ebivalstva se pa celo čisto nič ne bri-
ajo. To so pokazali posebno lepo leta
1907., ko je bila v kranjski deželi vsled
remenskih nezdod po mnogih krajih zelo
aba letina. Med tem ko so druga okrajna
avarstva pošiljala obširna poročila o
edi v svojih okrajih, se okrajno glavar-
vo kočevsko ni zgenilo. Naročilo se je
č okrajnemu glavarstvu, da naj poiz-
eduje o bedi, ker je bila vlada opozorjena
o nujnih predlogih poslanca Jakliča, tudi
osamezna županstva so iz lastnega na-
ba poročala, toda glavarstvo si je vse
elo zelo olajšalo in sporočilo, da ni nobe-
bede. In posledica je bila, da so ljudje
o drugih sosednjih okrajih dobili precej
dpore, a v kočevskem okraju ničesar,
asi so ravnotako ali še bolj trpeli kakor
rugod. Zanimivo bi bilo opisati vse po-
robnosti — pa morda kasneje, ako bo
eba — na kak način se je prisililo gla-
arstvo kasneje vendar sestaviti poročilo,
atero so izdelali še-le eno leto kasneje in
a poslali na pristojno mesto, potem ko
bilo že vse zamujeno, ko se je podpora
z davnaj razdelila.

Vendar so dne 15. marca ponovili po-
anec Jaklič in tovariši še enkrat zahteve
leta 1907. in vložili nov predlog, ki se
asi:

V minulem zasedanju državnega zbo-
a so podpisani poslanci vložili več nujnih
edlogov zaradi bede. Doslej jih je že več
godno rešenih, samo predlogi, ki se tiče-
kočevskega okraja, še čakajo ugodne
šitve. Uradi, ki so imeli naročilo, poiz-
edovati o škodi, so poslovali tako počasi
zanikrno, da so poročila ki jih je zahte-
ala deželna vlada, prišla na Dunaj še-le
eseca oktobra lanskega leta.

Vsled vremenskih nezdod oškodova-
prebivalstvo, posebno v občinah rib-
škega in kočevskega okraja, je zaradi
ga v bedi, tembolj, ker mu je lanska
ša uničila letino.

Zaradi tega predlagajo podpisani: C.
vlada se pozivlje, da na podlagi urad-
h poročil o bedi v kočevskem okraju
kaže izdatno podporo za ondotno pre-
valstvo.

Resnica je, da poslanci radi storé, kar
v njihovi moči, a tisti, ki imajo potem
log njihove predloge izvršiti, ne storé
elej svoje dolžnosti. Pa se jih bo že pri-
ilo!

Tedenski pregled.

Zadnje vesti o vojski med Avstrijo in
bijo so že skoro napovedovale začetek
opada. Položaj brezupen, vojska neiz-
ibna, se je glasilo. Trdili so, da velike
Avstrijo nevarne vojske ne bo, edino
vojska z državicama Srbijo in Črno-
oro, ki imata obe skupaj toliko prebival-
v, kot Avstrija samih vojakov. A tudi
vojska bi stala mnogo žrtev — člove-
ih in denarnih. Izračunalo se je, da bi
ak dan vojne stal pet milijonov kron.
a ti dve mali državi mislita na vojsko,
vzrok angleško in rusko hujkanje, ne-
ne brezvestnosti srbskih mogotcev in
di nekateri avstrijski slovanski politiki.
angleška je hujkala Rusijo, ta pa Srbijo.
bski mogotci pa slepijo ljudstvo, da bo
bija s pomočjo Ruske zmagala Avstrijo.
di slepijo Srbi ljudstvo s trditvijo, da
bodo avstrijski Slovani spuntali zoper
vojega cesarja in pomagali Srbom, kar
Slovanom ne pride niti na misel. Da pa
bi to mislijo, so vzrok nekateri časopisi,
di »Slov. Narod«, in ljubljanski župan Iv.
ribar, ki je govoril v državnem zboru v
ilog Srbom. Iz teh poročil so zajemali
bi pogum za vojsko.

V Perziji se je bati resne revolucije.
ah in vojni minister sta morala bežati v
otranjost šahove palače. Uprla se je ša-
ova telesna straža. Šah noče dati usta-
e, kar bo privedlo do upora.

Na Francoskem so štrajkali zadnji te-
den skoro vsi brzojavni uradniki. Vzrok,
ker baje postopa državni podtajnik za po-
što pri avanzijskih predpisih pristransko.
Na prizadevanje vlade je zavoljo resnega
zunanjega položaja štraj kmalu ponehal.

Iz Italije so poročali o strašnih sne-
ženih plazovih. Prebivalci so uvideli ne-
varnost in so bežali iz vasi.

Na Češkem so se zopet ponovile pro-
tinemške demonstracije.

Na Koroškem so se vršile deželno-
zboreske volitve. Slovenec Grafenauer je
prišel v ožjo volitev z Metnitzem.

Državni zbor je razpravljal o vladni
predlogi glede na podržavljenje severne
železnice. Potem je začela razpravo o na-
črtu zakona proti zatiranju živinske kuge.
Dr. Krek je vložil interpelacijo glede ob-
činske hranilnice v Ljubljani. Demšar in
dr. Krek predlog za povzdigo živinoreje
na Kranjskem s tem, da vlada podpira
živinorejske zadruge.

Poljedelsko ministrstvo je dovolilo
»Mlekarski zvezi« 8000 K podpore za ure-
ditev vzorne sirarne v Stari Fužini v Bo-
hinju.

Deželni odbor je dal županstvu v
Šmartnu pod Šmarno goro 200 K podpore
za pouk v pletarstvu.

Kmetje kostanjeviškega okraja so na-
pravili velik korak v napredku v nedeljo,
7. marca, s tem, da so si osnovali repro-
trebno »Kmečko zvezo«. Ta dan je rejstni
dan kmečkega stanu na Dolenjskem.

V Gorici je umrl monsignor Ga-
brielčič.

Zavoljo vojske naj le ljudstvo glede
denarja nič ne bega. Finančni minister je
izjavil, da se ne more nikdar zgoditi, da bi
avstrijska vlada posegla po imetju hranil-
nic. Zato so vloge v hranilnicah in poso-
jilnicah popolnoma varne, naj bo vojska
ali mir.

V Šiški so se vršile občinske volitve.
V tretjem razredu so zmagali socialni de-
mokratje.

Nemški cesar je postal abstinent.

Pri deželnozboreskih volitvah na Šta-
jarskem postavi »Slovenska kmečka zve-
za« v vseh slovanskih volivnih okrajih
svoje kandidate.

Godovi prihodnjega tedna:

28. marca, nedelja: 5. postna (tiha).
Janez Kapistran.

29. marca, ponedeljek: Trnjeva kro-
na, Ciril, Jona.

30. marca, torek: Angela, Amadej.

31. marca, sredo: Modest, Gvidon,
Balbina.

1. aprila, četrtek: Hugon, Teodora.

2. aprila, petek: Mar. Dev. sedem ža-
losti, Franc Pavl.

3. aprila, sobota: Abundij, Rihard.

VITA
Najčistejši Natron-vrelec
glavna razpošiljatev:
851 10-1 **DUNAJ I.**
S. Ungar jr. Jasomirgottstr. 4.

Suveren. olajšev. sredstvo proti vodni kislini,
trganju, diabetes, želodčnemu in črevesnemu ka-
taru, gorčici itd. Dobiva se po vseh lekarnah in
trgovinah min. voda v Ljubljani pri Mih. Kastnerju.

Lep močan 844 2-1
konj za vožnjo
176 cm
visok,
s tovornim vozom se takoj prodaja.
Ponudbe pod šifro „1909“ na upravo lista

Učenca

iz dobre hiše sprejme **takoj** v trgovino z
mešanim blagom gosp. **Ivan Repouš** v
Št. Janžu, Dolenjsko. 858 3-1

A. LUKIČ

Pred škofijo šte. 19

Priporoča svojo veliko, popolnoma svežo
najmodernejšo konfekcijo oblek

za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
po najnižjih cenah. — Postrežba solidna.

Popularno dvokolo!

Premier Helical-Premier

Vsako kolo, ki je dobavimo mi, je

natančen izdelek prve vrste

najzaneslivejše konstruk-
cije, najfinejše izvršitve,
lahnega teka.

V zvezi z našimi tovarnami v Coventry in Doos smo

največji tovarnarji za kolesa na svetu.

Ceniki zastoj in franko.

Zastopniki: **A. Koman & Co., Ljubljana.**
M. Smolej, Jesenice. 819 10-1

Velika zaloga raznih 2267 slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramo-
fonov in plošč na
razpolago.

Fr. P. Zajec
urar in optikar

Ljubljana,
Stari trg, št. 26.

! POZOR!

50.000 PAROV ČEVLJEV!

4 pare čevljev za samo K 7.—.

Vsled plačilnega zastanka nekaterih velikih to-
varn sem bil poverjen prodajati večje zaloge čevljev
globoko pod lastno ceno. Prodajam torej dva para
moških in dva para ženskih čevljev na zadrgo iz
rjavega ali črne galoširanega usnja z močnimi
podplati, zelo elegantna, najnovejša oblika. Velikost
po številkah. Prosi se za natančni naslov. 854 1-1

Vsi štirji pari stanejo samo K 7.—.

Pošilja se po povzetju. — Zamena dovoljena ali denar nazaj

R. AMKRAUT izvoz čevljev, Podgorce 130 Avstr.

Pozor!

Vrtnar

prva moč, z dobrimi spričevali, išče
službe za mesec april. Na-
slov pove uprav. »Slovenca«. 822 5-1

Gostilna

blizu Ljubljane, dobrodoča, s
krasnim vrtom, acetilensko raz-
svetljavo, popolnoma nanovo ure-
jena, se odda radi nenadnega
odpoka najemnika v vojaško
službovanje **takoj** ali s 1. apri-
lom t. l. ozl. pozneje **v najem.**

Naslov se poišče v upravnistvu
»Slovenca«. 828 (1)

Spretnega

stenografa

zmožnega slovenske in nemške stenografije

860 sprejme takoj 3-1

dr. Josip Furlan, odvetnik v Ljubljani.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo **Oro-
slav Slapar**, krojaški mojster,
Zalokarjeve ulice št. 10 Ljubljana.
848 1-1

DOBER SVET

je denarja vreden, posebno če se gre zato zdravje
si izboljšati in si isto trajno ohraniti. Gotovo si vsak
bolnik z vsemi mogočimi sredstvi prizadeva zopet
postati zdrav in čeprav ostane ta hrepeneca želja
mnogih bolnikov vključno vsakovrstnih žrtev neizpol-
njena, je temu končno kriv nepravilni način zdravljenja.
Zato naj bi vsak bolnik, predno se poda na brez-
uspešni poskus, premislil, kateri način uporabe bi
najbolje služil njegovim bolečinam. Dragocen tozadevni svetovalec je
naša 64 strani obsegajoča ilustrovanja

knjiga zastoj

Abhandlung über moderne Elektro-Therapie

in priporočamo vsakemu bolniku, posebno takim, ki trpe na ner-
voznosti, nevraasteniji revmatizmu, bolečinah v hrbte-
nici in glavi, želodčnih in črevesnih bolestin, srčni
slabosti, ohromelosti in vsakovrstni oslabelosti itd.,
naj si nemudoma naroči to knjigo, tembolj, ker se pošlje ista zastoj
in poštne prosto vsakemu, ki nam pošlje spodajnji kupon s popol-
nim imenom in naslovom

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I. Schwangasse I. I. nadstr. odd. I. s/3.

Kupon za brezplačno knjigo.

28. III. 1909.

Na

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I.,

Schwangasse 1, I. nadstr. odd. I. s/3.

Prosim pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-
Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

852 1-1

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško. priporoča svoje izbornono pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljlatve na dom sorejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 15, Mala stran, Most nlica 17, Baden, Brno,
Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín,
Pilsen, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Lö-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelder-
strasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger
Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I., Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši

:: **nakup in prodaja** ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

:: **Zamenjava in eskomptiranje** ::
izrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči**

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem, samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

Vsaki dan sveže prekajane, okusne **mesnine**

Velikonočne šunke s kožo, kg K 2-30
Velike gorenj. klobase, komad —44
Velike pristne kranjske klobase —40
Krakovska letna salama, kg 2-40
Razpošilja od 5 kg naprej vse proti povzetju z jamstvom za fino blago,

863 5-1 **A. NOVAK**
Ljubljana, Kolizej.

Krasno

pomladansko zalogo
modnega blaga za
gospode in dame
:: priporoča ::

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg 19

2710 3(45)

Išče se za junij, eventuelno julij, stanovanje

dve sobi in kuhinja. Ponudbe pod 864
Mirna stranka 20', Ljubljana. 1-1

Vabilo

na

OBCNI ZBOR

Mlekarske zadruge v Vodlcah,

reg. zadruga z omejeno zavezo
ki se bo vršil

dne 4. aprila popoldne ob 3. uri v kaplaniji.

1. Poročilo načelnštva in nadzorstva.
2. Odobrenje računov za l. 1908.
3. Volitev načelnštva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelnštvo.

Orig. dunajski in
pariški modeli.

Zaloga žalnih
klobukov.

Čepice za dame
in otroke.

Moderniziranje
klobukov.

Modni salon za damske klobuke

Ozmec & Vičič

Ljubljana, Šelenburgove ul.

hotel „Pri Maliču“, nasproti glavne pošte

820 3-1 priporoča svojo bogato zalogo

damskih in otroških klobukov.

V blagohotno uvaževanje!

Da se izogne **zmotam** pri nakupu našega izdelka, ki je svetovno znan pod imenom

Borsalino klobuk

se opozarja častito občinstvo na naše tu vtisnjene **varstvene znamke** kakor tudi na **vtis na usnju**.

Klobuki, ki so v prometu brez teh varstvenih znamk in vtisa na usnje kot

Borsalino klobuki

niso naš izdelek.

Borsalino
Grand Prix - Paris 1900

Tovarna klobukov (ust. 1857)

Borsalino Giuseppe & Fratello

Societa Anonima

Alessandria, Italija.

785 3-1

ANTICA CASA
FONDATA NEL
1857

Sprejemem **takoj** izurjenega, zanesljivega in vestnega

solicitatorja

ter **pisarko** s prav lepo pisavo in izurjeno v strojepisu. 833 3-1
Dr. Fran Poček, odvetnik v Ljubljani, Stari trg št. 30.

Stanovanjska hiša

na Glincah, Vrtna ulica 6
je naprodaj. V hiši je več stanovanj, ima lep vrt, prav dobro pitno vodo, hlev za štiri konje ali goveda, prav pripravna za kakršnega voznika ker je tukaj prav veliko voznikov. Naslov pove uprava tega lista. 570 5-1

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu, osobito poljedelcem, vinogradnikom in obrtnikom si usojam naznanjati, da izdelujem vsakovrstne

obode, istrske brente, brentače, škafe, čebre

ter jih **pošiljam iz svoje delavnice na drobno in debelo** po poštne povzetju. Natančne cene se izvedo na željo po dopisnici.

Z odl. spoštovanjem

Ivan Vintar, Velike Lašče 1, Dolenjsko.

Špecialna tovarna za gospodarske stroje

Daniel J. Lonek v Ustju na Orlici, Češko

izdeluje poceni in dobavlja vse gospodarske stroje najmodernejših sestav, kakor rezalne, mlatilne stroje, gepelje, sejalne stroje i. t. d.

Komisijonarji in zastopniki za južne dežele se sprejemajo pod zelo ugodnimi pogoji.

Sedaj vsaka obleka iz blaga za K 4'— ceneje!

Obleka za gospode od K 12 stane sedaj K 8'—; obleka za dečke od K 10'— stane sedaj K 6'—; kostumi za otroke od K 7'— stane sedaj K 5'—; kostumi za prti za otroke od K 2'— stane sedaj K 1'—.

Kostumi za dame sedaj K 8'— ceneje!

Kostum za dame od K 16'— sedaj K 8'—; jopica za dame od K 8'— stane K 4'—!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

- Delniška glavica -
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

- Rezervni fond -
K 300.000.

Prvi kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Europa“ Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorov: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravateljstvo kinematografa „Pathé“.

Centralna kurjava in prezračevanje vseh sestavov

železne konstrukcije

streh, mostov in drugo, izvršuje tovarna za stroje

JAN ŠTĚTKA, Praha, Král. Vinohrady,

Fričova ulice šte. 892.

Gradnja železnih cvetličnjakov, tudi kurjava dotičnih s toplo vodo.

Etažna kurjava za stanovanja z 2, 4—6 sobami.

Novost: Patentni razpraševalci.

696

12—1

Največja zaloga oblek za gospode in dečke.

Izborni izdelki, po nizkih in stalnih cenah.

Velika izber blaga za izdelovanje civilnih

kakor tudi vseh uniformskih oblačil po meri.

A. Hunc Ljubljana, Dvorni trg 3.
Podružnica: Novo mesto.

422 100—1

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—

„Curier“ kolesa „ 115.—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši
527 šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekupovalce ista cena, kakor v tovarni!

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

POZOR!

2977

— Slovenska modna trgovina —

modni salon za **moderne** damske klobuke

SLOVENCI!

52—1

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se naj-
vdanejše priporoča veleocenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

SVOJI K

SVOJIM!

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

— se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje mrličev po jako nizki ceni. —

Naročila se sprejemajo pri

FRANC VIDALI-JU

Prešernove ulice, Ljubljana.

: **JOSIP TURK** :

lastnik prvega slovenskega

: pogrebnega zavoda :

798 20—1

Proti nadležnostim v vrata, kakor
kašeljni dražljivosti, zasliženju, hripavosti
naj se uporabljajo

„VALDA“-pastile.

Učinek hiter, doberdelni in gotov.

Cena jedne škatle K 1.75.

Založba v vseh lekarnah.

Glavna zaloga za Avstrijsko-Ogorsko:

Lekarna Korwili's „Mohren“

Dunaj, I.,

Wipplingerstrasse 12.

dina zaloga izvirnih

Ameriških čevljev

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.

Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

2825 26—

Starodavna trgovina
z vinom na debelo!

Kje?

V Kaplji vasi
pri Komendi, Gorenjsko.

P. T. veleocenjenim gostilničarjem in slavnemu
občinstvu vljudno naznanjam, da se mi je po-
srečilo nakupiti po najboljših vinorodnih kra-
jih veliko množino različnih vrst vin, kakor
n. pr. dolenska, goriška, briška rebulja i. t. d.

Cena z jamčeno pristnim vinom je od
30 v naprej. Oddajam samo nad 56 litrov.

Vso, znatno razširjeno trgovino vodim sam,
zato lahko oddajam dobro in z jamčeno pristno
blago po nizki ceni.

Za prijazna naročila se najvljudneje priporoča

FERDINAND VODE

posestnik in trgovec z vinom na debelo
v Kaplji vasi, pošta Komenda, Gorenjsko.

821 3—1

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Štambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 1

Lepa zračna

661

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
od 8 kron mesečno naprej, se takoj
ali za pozneje oddajo v novozgra-
jenih hišah na Predovičevem selu
poleg Ljubljane. — Več se izve pri
E. Predoviču, Ambrožev trg 7,
v Ljubljani.

2976 52-12

Perje za postelje in puh

2899 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Škofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Podjetje betonskih stavb!
Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

52-1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, posta-
mentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodo-
vodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz
mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov patent „Thru“.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg št. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
- žimnati modroci, otroški vozički itd. -

Najnižje cene. 2832 51-11 Najsolidnejše blago.

D 111

Vsled :: prodajamo po zelo znižanih cenah

blizu 100 tucatov najboljših rjuh, brez šiva, obeljene v veli-
kosti 150/200 cm, zarobljene, 6 kosov za K 14-20. Samo dokler je še kaj za-
loge. Neugajajoče se vzame vsak čas nazaj. Vzorci najnovejšega cefira, platna,
oksforda, kanafasa, namiznih prtov, brisač i. t. d. zastonj in poštine prosto
v tkalnici Bratov Krejcar, Dobruška št. 9117, Češko.

Dragotin Majce

čevlarski mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini
in slav. občinstvu v mestu in na deželi
v obila naročila. Izgotavljam natančno
po meri ter isto ohranim za prihodnja
naročila. Obnovitev naročila zadostuje
po dopisnici. Na željo pridem tudi na
dom. Cene zmerne! Postrežba točna!
3292

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in
galanterijskega blaga na
:: drobno in na debelo. ::

:: Velika ::
zaloga pletenin

kakor: nogavice, srajce,
maje, spodnje hlače,
otroče obleke itd. 2575

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

ameriškega sistema prodaja in izposoja najceneje
edina narodna trdka

Alfonz Breznik Gradišče št. 11

blizu nunske cerkve ::
Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene
Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli pre-
pričati o blagovolnosti in trpežnosti mojih instru-
mentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo.
Najceneje uglaševanje. 2079 32 1

Telefon št. 21-60.

Brzjavi: Balkansped.

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Žiro račun pri JADRANSKI BANKI v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago
in daje na isto predujeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter
skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in
prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih
naročevalcev najpovoljnije. Otvorja carinske kredite, za-
carini blago in daje predujeme na blago ležeče v javnih
skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljave na vse strani
točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako stro-
kovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.

2645 25-1

!!!!!!
DAJE PO
4 3/4 %
!!!!!!

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak
delavnik od 8. do 12. ure dop.

po 4 3/4 %

to je: daje za 200 kron
9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje!

Prelat A. KALAN l. r., predsednik.

Kanonik J. SUŠNIK l. r., podpredsednik.